

Forenklingspotensialet i statlige tilskuddsordninger for frivillige organisasjoner

Sluttrapport

Geir Sundet og Martin Samuelsen

20 april 2016

www.kpmg.no

Innhold

Forkortelser	iii
Sammendrag	1
1. Innledning	3
2. Metode	3
3. Bakgrunn	4
3.1 Analytisk ramme	5
4. Funn	6
4.1 Funnenes relevans til andre tilskuddsordninger	10
5. Analyse	10
5.1 Forenklingspotensialet sett i forhold til Økonomiregelverkets krav til oppfølging og kontroll av tilskuddsordninger	11
5.2 Gjenbruk av dokumentasjon og rapportering	12
5.3 Ressursbruk hos tilskuddsmottakerne og forenklingspotensial	13
6. Anbefalinger	14
6.1 En mer strategisk tilnærming til støtte av frivillige organisasjoner	14
6.2 Andre forenklingstiltak	18
6.3 Spesifikke anbefalinger for utvalgte tilskuddsordninger	20

Forkortelser

BLD	Barne- og likestillingsdepartementet
Bufdir	Barne-, ungdoms og familiedirektoratet
Hdir	Helsedirektoratet
HOD	Helse- og omsorgsdepartementet
KUD	Kulturdepartementet
LNU	Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner
SSB	Statistisk Sentralbyrå

Sammendrag

Dette er endelig rapport for oppdraget "Forenklingspotensialet i statlige tilskuddsordninger for frivillige organisasjoner." Oppdraget er utført av KPMG for Kulturdepartementet.

Kulturdepartementet koordinerer regjeringens frivillighetspolitikk, og ønsker med dette oppdraget å få svar på spørsmålet om i hvilken grad og hvordan tilskuddsordninger og forvaltningspraksis kan forenkles innenfor kravene satt i Økonomiregelverket i staten.

Oppdraget har benyttet en kombinasjon av dokumentanalyse, spørreundersøkelse, fokusgruppeintervjuer med mottakerorganisasjoner, semi-strukturerte intervjuer med tilskuddsforvaltere, samt en referansegruppe. Undersøkelsen har tatt utgangspunkt i et utvalg av ni tilskuddsordninger og 36 mottakere. Utvalget av tilskuddsordninger og mottakere har blitt gjort av de departementene.

Funnene viser at det er et forenkling og forbedringspotensial i hvordan tilskuddsordningene er utformet og forvaltet. Stikkord er behov for klarhet og fokus i ordningene, bedre samordning mellom ordninger og mellom departement, og tilrettelegging for mer langsiktighet i organisasjonenes arbeid.

Når det gjelder spørsmålet om avveininger av forenklingspotensialet mot Økonomiregelverkets krav til kontroll, finner undersøkelsen at dette ikke nødvendigvis er et dilemma. Undersøkelsen skiller mellom finansiell og resultatmessig kontroll, og finner at det er muligheter for å styrke begge i kombinasjon med en forenkling av ordningene. Dette vil kreve innføring av nye rutiner og oppbygging av ny kapasitet blant både organisasjonene og forvaltningen, men resultatet av en slik prosess vil kunne bli bedre resultatoppnåelse og en videre profesjonalisering av frivillig sektor i Norge.

Den eksisterende kontroll av resultater er ikke optimal. Uklare rapporteringskrav gjør at forvalter ofte får mer informasjon enn de strengt tatt har behov for. Samtidig inneholder rapporteringen til en stor grad beskrivende informasjon om aktiviteter. En mer strukturert rapportering bygd opp rundt resultater og måloppnåelse ville gi en mer effektiv og nyttig kontroll av resultater.

Dagens systemer baserer seg hovedsakelig på bruk av revisjoner for finansiell kontroll. Dette er ressurskrevende for organisasjonene, spesielt ettersom de fleste organisasjonene leverer flere revisjoner og attestasjoner fra revisor for forskjellige. Dette er sannsynligvis ikke den mest effektive ressursbruken for kontroll.

Faktorer som krever unødig ressursbruk hos mottakere inkluderer krav om separate revisjonsberetninger for forskjellige tilskudd, og krav om innlevering av samme informasjon til flere forvaltere.

I tillegg til gjenbruk av målstruktur, vil bedre samordning og felles definisjoner mellom regelverkene muliggjøre gjenbruk av dokumentasjon. Frivillighetsregisteret kan brukes som en felles kilde for denne informasjonen, hvor mottaker laster opp dokumentene én gang, hvorpå forvaltere selv kan hente ut det de trenger.

Forenklingspotensialet kan bli realisert gjennom flere tiltak. Rapportens fire første anbefalinger tilrettelegger for en mer strategisk tilnærming til støtte av frivillige organisasjoner:

- 1. Innfør en mer strukturert bruk av mål- og resultatstyring. Rediger søknads- og rapporteringsskjemaer ved å tilrettelegge for framstilling av en målstruktur, hvor**

organisasjonen definerer målene med sine tiltak, og viser hvordan disse bidrar til de overordnede målene til tilskuddsordningen.

2. Utvid bruk av flerårig støtte. En mer utbredt bruk av flerårige støtteordninger og –avtaler vil redusere ressursbruk på søknader, tilrettelegge for bedre og mer langsiktig planlegging, og legge grunnen for sterkere og mer selvstendige organisasjoner. Flerårig støtte vil måtte innvilges med "forbehold om Stortingets bevilgninger".
3. Reduser antall tilskuddsordninger.
4. Ta i bruk kjernestøtte, hvor organisasjoner kan motta støtte fra flere tilskuddsordninger for finansiering av én strategi, og hvor organisasjonen leverer ett regnskap og én rapport.

Disse fire anbefalingene vil samlet bidra til en mer strategisk og målrettet tilnærming til tilskuddsforvaltning for frivillige organisasjoner. Av de fire, så er anbefaling 2 og 3 de som enklest kan gjennomføres. Disse alene vil ha en betydelig forenklingseffekt.

Anbefaling 1 er ønskelig også for å sikre at forvaltningen kan tilfredsstillere økonomiregelverkets krav om dokumentasjon for å vurdere måloppnåelse. Denne anbefalingen vil ha klart best effekt kombinert med innføring av flerårig støtte (anbefaling 2).

Anbefaling 4 vil være vanskelig å gjennomføre uten å først gjennomføre anbefaling 1 og 2. Noen av disse gjennomføres med forholdsvis enkle grep, selv om de krever koordinering mellom departementene og politiske beslutninger. Andre er av mer grunnleggende natur og vil dermed forutsette veiledning og opplæring av organisasjonene, spesielt i innføringsfasen.

I tillegg til de systematiske endringene anbefalt ovenfor, kan en rekke enkeltstående tiltak bidra til forenkling av administrasjonen av tilskudd for frivillige organisasjoner.

Mange av disse anbefalingene krever en grundigere utredning før de gjennomføres, som for eksempel anbefalingen om å redusere revisjonskrav. Anbefalingene er ikke avhengige av hverandre og kan vurderes enkeltvis. De kan ses som en meny av forenklingstiltak som kan vurderes for gjennomføring.

Anbefaling 5 og 6 antas å ha den høyeste forenklingseffekten av disse anbefalingene.

5. Reduser revisjonskrav. Den allmenne regelen bør være at det er tilstrekkelig med en revisjon av organisasjonens årsregnskap.
6. Reduser krav om særattestasjon eller erstatt med egenerklæring.
7. Ta i bruk felles definisjoner om nøkkelbegrep. Denne prosessen har allerede startet med høringer om felles definisjoner for "tellende medlem" og "tellende lokallag".
8. Bruk Frivillighetsregisteret for rutinemessig rapportering.
9. Sørg for at forvaltere har klare instruksjoner om hva de kan gi av veiledning til mottakere i søknads- og rapporteringsprosessen og at de har tilstrekkelig delegert autoritet til å gi relevant støtte.
10. Framskynde søknads- og bevilgningsprosessen.
11. Gjør en felles gjennomgang av elektroniske portaler. Så langt som mulig bør departementene søke å utvikle og bruke en felles løsning som løser de problemene som organisasjonene opplever i bruk av portalene og som også tilfredsstillere forvalters behov for saksbehandling.
12. Departementene er også anbefalt å gå gjennom de enkelte ordningsregelverkene for klargjøring av mål og forenkling av språk. Spesielt for ordninger som er rettet mot ungdomsorganisasjoner og organisasjoner som har administratorer som ikke har norsk som morsmål er dette nødvendig.

Mer detaljerte anbefalinger for de utvalgte tilskuddsordningene er gitt i rapporten.

1. Innledning

Dette er et utkast til løsningsforslag for oppdraget "Forenklingspotensialet i statlige tilskuddsordninger for frivillige organisasjoner." Oppdraget er utført av KPMG for Kulturdepartementet.

Kulturdepartementet koordinerer regjeringens frivillighetspolitikk, og ønsker med dette oppdraget å få svar på spørsmålet om i hvilken grad og hvordan tilskuddsordninger og forvaltningspraksis kan forenkles innenfor kravene satt i Økonomiregelverket.

Oppdragsbeskrivelsen stiller de følgende underspørsmålene:

- Hva er forenklingspotensialet sett i forhold til Økonomiregelverkets krav til oppfølging og kontroll av tilskuddsordninger og forvalters utøvelse og oppfølging av dette?
- I hvilken grad og eventuelt hvordan kan dagens ordninger og forvaltning forenkles og fortsatt oppfylle Økonomiregelverkets krav?
- Hva er forenklingspotensialet sett i forhold til ressursbruk hos tilskuddsmottakerne?
- I hvilken grad og eventuelt hvordan stiller forvalter krav som krever unødig ressursbruk hos mottakerne?
- I hvilken grad kan det ha en forenklingseffekt å tydeliggjøre og begrense mål, kriterier og rapporteringskrav i ordningene?
- Hva er potensialet for å gjenbruke dokumentasjon og rapportering?

Denne rapporten søker å gi svar på disse spørsmålene, og foreslå konkrete og gjennomførbare anbefalinger for å forenkle regler og redusere byråkrati for at organisasjonene skal kunne frigjøre ressurser til aktivitet.

Det følgende kapittelet beskriver metoden for gjennomføringen av oppdraget, det tredje kapittelet diskuterer bakgrunnen for oppdraget, det fjerde legger fram funnene, og det femte kapittelet diskuterer funnene og svarer på spørsmålene i oppdragsbeskrivelsen. Det sjette kapittelet gir anbefalinger.

2. Metode

Oppdraget har benyttet en kombinasjon av dokumentanalyse, spørreundersøkelse, fokusgruppeintervjuer med mottakerorganisasjoner, semi-strukturerte intervjuer med tilskuddsforvaltere, samt en referansegruppe.

Undersøkelsen har blitt basert på et utvalg av ni tilskuddsordninger, under tre departementer:

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD):

- Psykisk helse i skolen
- Frivillig rusmiddelforebyggende innsats
- Driftstilskudd (nasjonal grunnstøtte) til frivillige rusmiddelpolitiske organisasjoner
- Tilskudd til bruker- og pårørendearbeid

Barne- og likestillingsdepartementet (BLD)

- Tilskudd til frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner (nasjonal og internasjonal grunnstøtte)
- Tilskudd til funksjonshemmede sine organisasjoner

- Tilskudd til funksjonshemmedes levekår og livskvalitet
- Tilskudd til lesbiske, homofile, bifile og transpersoner

Kulturdepartementet (KUD)

- Frifond organisasjon

Under hver av tilskuddsordningene ble fire mottakerorganisasjoner valgt ut, to større og to mindre mottakere. En fullstendig liste med utvalgte organisasjoner er gjengitt i vedlegg 1.

En spørreundersøkelse ble sendt ut til alle mottakerorganisasjonene. 24 av 34 organisasjoner svarte på undersøkelsen, hvilke er en svarprosent på 70 %.

Fokusgruppeintervjuer ble holdt med mottakerne, fordelt på fem møter. Separate møter ble holdt med små og store mottakere av tilskudd fra av henholdsvis HOD og BLD, og ett fokusgruppemøte ble holdt med mottakerne av KUD (en liste av alle møter og deltakere er i vedlegg 3).

Møter ble holdt med tilskuddsforvaltere i Helsedirektoratet, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) og Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU), samt med oppdragsansvarlige i KUD.

KPMG har gått gjennom dokumentasjon fra søknads- og rapporteringsprosessen relatert til de utvalgte tilskuddsordningene fra mottakerne, samt ordningsregelverkene og tidligere rapporter relevant til oppdraget. Informasjon har også blitt innhentet fra alle kontaktpersoner i organisasjoner og etater i løpet av undersøkelsen ved behov. For eksempel, en spørsmålssliste ble sendt på epost til alle utvalgte organisasjoner for å kartlegge organisasjonenes ressursbruk på revisjoner. 13 av 34 organisasjoner svarte på dette, hvilket tilsvarer en svarprosent på 38%.

Utvalget og metode for datainnsamling er tilpasset rammene for oppdraget. All innsamlet kvantitativ informasjon har blitt sammenholdt med informasjon samlet gjennom intervju og dokumentanalyse. Denne trianguleringen viser en tilstrekkelig grad av ensartethet av informasjon til å underbygge hovedtrekkene i funnene, men de oppgitte tallene kalkulert fra responser fra organisasjonene bør brukes som illustrerende overslag, ikke som eksakte verdier.

3. Bakgrunn

Statsstøtte til frivillig organisasjonsliv i Norge går tilbake over 100 år, med støtte over statsbudsjettet til det frivillige skyttervesenet som en av de første mottakerne. Først hadde støtten et gavepreg, hvor tilskuddet var et uttrykk for statens anerkjennelse uten at det var en forventning om resultater eller finansiell rapportering (Lorentzen 2010: 8). Dette har forandret seg, og det er nå en allmenn forventning om at offentlig støtte forplikter at man viser regnskap for at man har brukt midlene som tilsiktet og at man kan dokumentere resultater.

At frivillige organisasjoner leverer resultater er det ikke tvil om. Statistisk sentralbyrås (SSB) beregninger viser at frivillige organisasjoner bidro med verdier til bruttonasjonalproduktet på

47,7 mrd. kroner i 2012, som var en økning på over 10% fra det foregående år.¹ Dette inkluderer ikke frivillig arbeid. Ulønnet arbeid utgjorde nesten 140.000 årsverk.

I følge KUDs siste budsjettproposisjon gir 14 av 15 departement tilskudd til frivillig sektor gjennom over 130 tilskuddsordninger.² Av disse er det ca. 40 ordninger som kun er åpne for frivillige organisasjoner, såkalt eksklusive ordninger, mens de resterende søkbare ordningene også er åpne for andre søkere, såkalte åpne ordninger.³ KUDs beregninger viste at frivillige organisasjoner mottok mer enn 10,7 mrd. kroner i tilskudd fra staten i 2014. Av dette var 5,1 mrd. kroner bevilget fra eksklusive ordninger og 4 mrd. kroner var bevilget fra åpne ordninger. 1,6 mrd. kroner var bevilget gjennom øremerkede tilskudd til mottakere som er navngitt i budsjettforslaget fra departementet til Stortinget, dvs. tilskudd som ikke er åpne for søknader og som dermed ikke dekkes av dette oppdraget. Av de 4 mrd. kroner bevilget til frivillige organisasjoner gjennom åpne tilskuddsordninger, ble 3 mrd. kroner bevilget gjennom åpne ordninger i Utenriksdepartementet, som ikke er dekket av dette oppdraget. Summen av tilskudd til frivillige organisasjoner bevilget gjennom åpne ordninger utenom Utenriksdepartementet var derfor ca. 1 mrd. kroner i 2014.

3.1 Analytisk ramme

Gjennom Frivillighetserklæringen har regjeringen vedtatt et mål om at frivillige skal bruke mindre tid på søknad og rapportering og mer tid på aktivitet.⁴

Ensartet praksis mellom departementene, lett tilgjengelige tilskuddsordninger, bruk av Frivillighetsregisteret som verktøy for samhandling er nevnt som tiltak for å oppnå dette. Frivillighetserklæringen inneholder også mål om at kommuner og fylker skal involveres i saker som har konsekvenser for lokal frivillighet og at regjeringen skal bidra til at kommunene legger til rette for frivilligheten lokalt.

Samtidig som det er en prioritet å forenkle regelverket og praksis, er det også nødvendig å gjøre en avveining mot behovet for å sikre at forvaltningen tilfredsstillers Økonomiregelverkets krav til kontroll og oppfølging. Et hovedpremiss for løsningsforslaget presentert i denne rapporten er at forenkling ikke nødvendigvis går på bekostning av behovet for kontroll. En forenkling kan oppnås gjennom å gjøre rapporteringskrav tydeligere, kontrolltiltak mer målrettet og effektive, og gjennom bedre samordning mellom de forskjellige tilskuddsordningene.

Diagrammet nedenfor illustrerer hva som kontrolleres.

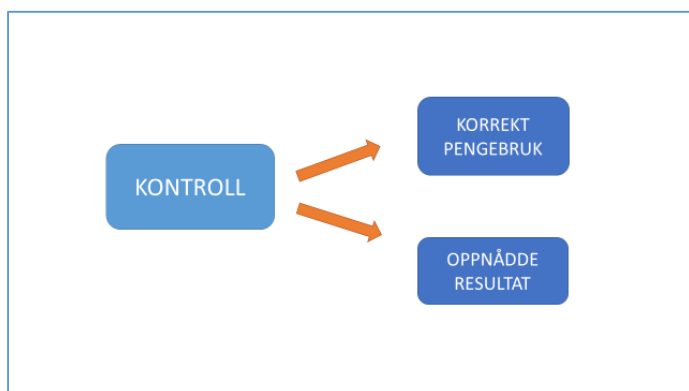
¹ SSB. "[Satellittregnskap for ideelle og frivillige organisasjoner, 2013](#)", SSBs nettside, publisert 22 oktober 2015.

² Det Kongelige Kulturdepartement, *Prop. 1S (2015 – 2016)*. En oversikt over tilskuddsordninger som frivillig sektor kan søke på er tilgjengelig på regjeringens internettside – www.regjeringen.no/frivilligtilskudd.

³ Det gis kun et anslag her, ettersom antallet ordninger ikke er konstant, og det ikke finnes én autorativ kilde som til enhver tid gir oversikt over ordninger som kun er åpne for frivillige organisasjoner.

⁴ [Frivillighetserklæringen – erklæring for samspillet mellom regjering og frivillig sektor](#).

Figur 1 Kontroll av hva?

Forenklet sett, har kontrollen av tilskudd to formål. For det første, å kontrollere at pengebruken er korrekt, altså ihht. budsjettet, at regnskap er ført på forskriftsmessig måte og at det er tilfredsstillende kontroll mot misligheter.

For det andre, å demonstrere at bruk av midlene har gitt resultater, gjerne målt opp mot hva organisasjonen planla å oppnå med midlene da de

søkte.

I diskusjonen av funnene vil kvaliteten av kontrollen av disse to dimensjonene bli vurdert, og målet i løsningsforslaget er å sikre at kvaliteten blir minst like god og helst bedre, samtidig med at organisasjonene opplever forenkling i søknads- og rapporteringsprosessen.

4. Funn

Funnene tegner et forholdsvis nyansert bilde av hvordan organisasjonene opplever tilskuddsordningene og viser en rekke områder hvor det er betydelig potensial for forenkling og forbedring av tilskuddsordningene og måten de er administrert på. Forvalterne hadde god forståelse for organisasjonenes ønsker og var enige i behovet for reform, og hadde også betraktninger om kvaliteten av resultatrapportering.

Hovedpunktene fra fokusgruppemøtene med de utvalgte organisasjonene og fra intervjuene med forvaltere, fra hvert av de ansvarlige departement, er gjengitt i vedlegg 4. I dette kapittelet presenteres et analytisk sammendrag av funnene.

Funn 1. Den administrative byrden knyttet til søknader og rapporter er høy samlet sett

Tatt enkeltvis, virker kanskje ikke den administrative byrden knyttet til skriving av søknader og rapporter overdrevet høy. I snitt brukte organisasjonene fire dager på søknader for hver av de utvalgte tilskuddsordningene og fem dager på rapportering. Antall dagsverk brukt av organisasjonene på søknads- og rapporteringsprosessen varierte mellom tilskuddsordningene under hvert av departementene, som vist i tabellen nedenfor.

Tabell 1 Dagsverk brukt på søknad og rapportering i snitt pr. ordning*

Dept.	Søknad	Rapportering	Antall i utvalg
BLD	6	4	. 8
HOD	3	6	11
KUD	1	2	4
Snitt	4	5	23

* Kilde: Spørreundersøkelsen

Den kombinerte søknads- og rapporteringsbyrden for BLD og HOD er ganske lik, med henholdsvis ti og ni dager brukt totalt. KUD har en betydelig lavere administrasjonsbyrde med kombinert 3 dager.

Det bør nevnes at den ene ordningen i utvalget under KUD, som er Frifond, har en kombinert søknadsprosess med BLD, hvilket betyr at organisasjonene kan bruke den samme informasjonen for begge søknader. Dette forklarer det lave antall dagsverk brukt under KUD, og er et eksempel på god samordning mellom departementer og tilskuddsordninger.

Frifond er en ordning for driftsstøtte som er basert på kvantitative kriterier, så som antall medlemmer og antall fylker hvor organisasjonen er aktiv og antall lokallag. I alt er fem av ordningene i utvalget utelukkende for driftsstøtte, og de er alle basert på lignende kriterier.

Noen organisasjoner (spesielt Norges musikkorps forbund) forteller om omstendelig rapportering av kurs, hvor hvert kurs må rapporteres individuelt. Søndagsskolen Norge må gjøre en tidkrevende avstemming av den finansielle rapporteringen fra sine lokallag.

Det gjennomsnittlige antall dagsverk for søknader og rapporter på ni dager er litt høyere enn hva som ble funnet i en undersøkelse fra 2009, hvor den samlede tiden brukt på søknader og rapportering i seks tilskuddsordninger varierte mellom tre og seks dagsverk (Rambøll 2009). Man skal være forsiktig med å trekke for bastante slutninger fra en sammenligning mellom denne undersøkelsen og den gjort av Rambøll for syv år siden. Både utvalg og metode varierer, men det virker forholdsvis sikkert å si at rapporteringsbyrden ikke har blitt mindre siden 2009, til tross for diverse tiltak for forenkling av prosessen.

Selv om en administrative byrde på rundt 9 dagsverk i året kanskje ikke virker overdrevet for en tilskuddsordning, må man også ta med i betraktningen at de aller fleste organisasjonene søker og mottar støtte fra flere tilskuddsordninger. 13 av de 34 organisasjonene i utvalget svarte på en spørsmålsliste om antall ordninger de hadde søkt på og mottatt støtte fra. Gjennomsnittsresponsen var at de hadde søkt på syv ordninger og mottatt støtte fra seks av dem. På grunnlag av dette, gjør et konservativt estimat at gjennomsnittsorganisasjonen søker og rapporterer på fem tilskuddsordninger i året, og at de utvalgte tilskuddsordningene er representative for de ordningene organisasjonene søker på, så bruker en organisasjonene i gjennomsnitt rundt 45 dagsverk i året på søknader og rapporter.

Funn 2. Formatene på søknader og rapporter er ofte ikke godt definert for å gi den nødvendige informasjon

Spørreundersøkelsen viste at ingen av organisasjonene mener at det er direkte uklart hvilken informasjon som er krevd i søknader og rapporter. Men i fokusgruppediskusjonene kom det fram at mange følte en viss frustrasjon over uklarheter omkring hva de behøvde fylle ut og hva som var forventet.

Størst frustrasjon var det med en driftsstøtteordning under HOD, som bruker det samme formatet som for prosjektstøtte (Driftstilskudd (nasjonal grunnstøtte til frivillige rusmiddelpolitiske organisasjoner). Dette betyr at organisasjonene må definere og rapportere mot mål som om driftsstøtten var et prosjekt. En kommentar var at det krevde en viss kreativitet for å finne ut hva de kunne rapportere under mål for driftsstøtte.

Et resultat av mangelfull presisjon omkring nøyaktig hva som skal rapporteres er at det rapporteres mer enn hva forvalter faktisk krever og behøver. Forvaltere bekreftet at de ofte fikk en større mengde informasjon i rapportene enn hva de ønsket.⁵ Rapporteringen har en

⁵ Det at organisasjonen rapporterer mer utfyllende enn hva som faktisk er ønsket av forvalterne, var også et funn i Rambøll sin gjennomgang fra 2009.

tendens til å være svært aktivitetsbasert, og forvalterne i Bufdir og Hdir bekreftet at den ikke var så nyttig for å dokumentere måloppnåelse som de kunne ha ønsket.

Interessant nok, savnet også mange av organisasjonene krav og muligheter for mer strukturert rapportering på måloppnåelse. De argumenterte at målbasert resultatstyring er viktig for læring og at det legger til rette for kontinuerlig forbedring. Forvalterne i Hdir sier også at de har et ønske om at tilskuddsordningene kan bidra mer til faglig utvikling på helseområdet.

Funn 3. Revisjonskrav utgjør en stor del av den administrative byrden for organisasjonene

Den administrative byrden knyttet til revisjoner var et tilbakevendende tema i samtlige fokusgruppemøter. Mange organisasjoner mente at grensen for når en full revisjon kreves, er satt for lavt. For ordninger administrert av Hdir kreves en full revisjon for tilskudd over kr. 100.000 under flere tilskuddsordninger. KUDs *Veileder* fra 2014 anbefaler at grensen settes til 200.000.⁶

Bufdir påpeker at de ikke krever full revisjon for prosjekter, men attest etter avtalte kontrollhandlinger. Videre opplyser de at tilskuddene som organisasjonene mottar er ment å dekke ekstrautgifter for organisasjonene. Organisasjonene på sin side mener at nytten av denne typen attestasjon er begrenset, ettersom den ikke gjør mye mer enn å bekrefte at midlene er brukt. Bufdir understreker at de har avdekket uregelmessigheter etter kommentarer fra revisor.

De aller fleste organisasjoner må levere revisjon for flere tilskudd og mange organisasjoner bruker mer enn ti dagsverk i året på bestilling og gjennomføring av revisjoner, til en kostnad av kr. 100.000 eller mer. Medlemsorganisasjoner må også levere særattestasjoner for bekreftelse av medlemsregistre, hvilket også krever mye ressurser. Ulike definisjoner på tellende medlemmer mellom tilskuddsordninger betyr at organisasjoner trenger å levere separate særattestasjoner til forskjellige tilskuddsordninger.

Funn 4. Organisasjoner verdsetter direkte oppfølging fra forvalterne

Både organisasjonene og forvalterne skilte mellom to typer oppfølging, personlig kontakt og oppfølging på den ene siden, og krav til rapportering på den andre. Av disse, foretrakk begge gruppene direkte oppfølgingen. Organisasjoner som mottok støtte fra både Hdir og Bufdir, opplevde at de fra Bufdir hadde tettere oppfølging av aktiviteter kombinert med mindre kompliserte krav til søknader og rapportering sammenlignet med Hdir.

Når det gjelder veiledning i søknads- og rapporteringsprosessen, uttrykker organisasjonene misnøye med forvaltere som er usikre på egen rolle vis-a-vis organisasjonene og som er nervøse for å gi råd eller svar på direkte spørsmål. De opplever stor ulikhet etatene imellom i hvor mye hjelp de kan vente seg. Noen forvaltere tar del i diskusjoner av prioriteter og planlegging, mens andre er ikke vil gi svar pga. av frykt for å bli inhabile i den påfølgende behandlingen av søknadene.

⁶ Kulturdepartementet (2014). *Veileder. Forenkling av statlige tilskuddsordninger for barne- og ungdomsorganisasjoner.*

Funn 5. Organisasjonene ønsker mer finansiell forutsigbarhet

De aller fleste organisasjonene mottok støtte flere måneder etter starten på året. De ytret et unisont ønske om å fremskynde søknads- og tildelingsprosessen. Det var opplevd som spesielt stressende å måtte forskuttere betaling for ansatte, når de ikke engang var sikre på om de ville bli tildelt midlene de hadde søkt om.

Det var også et ønske om utvidet mulighet til å søke om flerårig støtte. For drift, ville dette lette arbeidet med søknader og gi styrket finansiell forutsigbarhet, mens for prosjektmidler ville det også muliggjøre mer ambisiøse prosjekter med lenger tidsrammer.

Funn 6. Regler og definisjoner er ikke samordnet mellom departementene som både fører til merarbeid og forvirring

Til tross for at KUDs *Veileder* fra 2014 anbefaler felles definisjoner på en lang rekke begrep, bl.a. "tellende medlem", "lokallag", "demokratisk organisasjon" og "kurs" (KUD 2014, 23-26), har det ikke vært noe videre fremskritt i samordningen av definisjoner mellom tilskuddsordninger og departement. Dette forårsaker merarbeid og ikke ubetydelig forvirring blant organisasjonene som må kjenne til og forholde seg til ulike definisjoner i ulike tilskuddsordninger.

Det er åpenbare politiske årsaker til manglende samordning, ettersom de enkelte departementene og ordningene må forholde seg til politiske prioriteringer om hvilke målgrupper som skal prioriteres. Dette gjør det tydelig at samordning vil være vanskelig å oppnå uten politisk ønske og press om at det skal oppnås.

Funn 7. Frivillighetsregisteret blir ikke systematisk brukt som dataarkiv og kilde til informasjon

Opplasting av nøkkelinformasjon, som for eksempel regnskap og årsberetninger, til Frivillighetsregisteret er ikke obligatorisk. Registeret blir heller ikke brukt av forvaltningen som kilde til denne typen informasjon. Det er klart at målsettingen i KUDs *Veileder* om denne typen bruk av frivillighetsregisteret ikke har blitt oppnådd.

Norges musikkorps forbund spesielt savnet en mer systematisk bruk av Frivillighetsregisteret. Det nasjonale kontoret har en omfattende jobb med å samle inn dokumentasjon fra lokale lag, bl.a. referater fra årlige styremøter. De etterlyste en funksjon og praksis for lokale lag å laste disse direkte opp i Frivillighetsregistret. Også andre organisasjoner støttet en mer systematisk bruk av Frivillighetsregisteret der de kunne laste opp informasjon, som for eksempel revisjonsberetninger, én gang.

Funn 8. De elektroniske løsningene for søknader og rapportering fungerer stort sett bra, men organisasjonen har også problemer med bruken av portalene og føler at det er rom for forbedring

Organisasjonene var stort sett positive til de elektroniske løsningene for søknader og rapportering. Enkelte problemer var midlertidig gjengangere. For Altinn (brukt av HOD og Bufdir) ble det meldt om problemer med redigering av tekst som var limt inn og tap av data, samt vanskeligheter med å ha mer enn en bruker. For SAKS (brukt av LNU) var det problemer med innlogging og opplasting av vedlegg.

Organisasjoner som brukte flere systemer, foretrakk Altinn. Organisasjoner som mottar støtte fra Bufdir tilskuddsordninger var bekymret over Bufdirs planer om å gå over til et nytt system.

Bufdir på sin side sier at Altinn er et statisk verktøy som er for vanskelig å redigere (krever bruk av kostbare konsulenter) og at det ikke fungerer som et saksbehandlingsverktøy. Deres nye program – *Insights Grants* – er enklere å tilpasse behovene til hver enkelt tilskuddsordning, pluss at det fungerer som et saksbehandlingsverktøy med en egen kommunikasjonslogg, og har vertikal integrasjon med fagsystemer som arkiv. Dette letter det administrative arbeidet for forvalter betraktelig.

4.1 Funnenes relevans til andre tilskuddsordninger

I tillegg til en detaljert analyse av de ni tilskuddsordningene i utvalget, har undersøkelsen gjort en rask gjennomgang av regelverkene til over 20 av de andre tilskuddsordninger som kun frivillige organisasjoner kan søke på. Konklusjonen fra denne gjennomgangen er disse ordningene i brede trekk er veldig like ordningene i utvalget.

Gjennomgangen viser blant annet at de aller fleste ordningene krever revisjon (fra budsjett mellom 50.000 og 200.000), at flerårig støtte svært sjelden gis, og at det ikke er mer systematikk i målrapporteringen i andre ordninger enn de i utvalget.

Noen ordninger har mindre strukturerte løsninger, uten bruk av nettportaler. De minst strukturerte ordningene finnes under Justisdepartementet, hvor tre av de gjennomgåtte ordningene ikke har definerte søknadsskjemaer.⁷

Dette betyr at man kan med rimelig sikkerhet anta at funnene og anbefalingene i denne rapporten er relevante også for de fleste ordningene utenfor utvalget. Også ordningene med mindre strukturerte prosesser enn dem i utvalget, kan med fordel gå direkte til det forbedrede systemet foreslått i denne rapporten

I det nest kapittelet diskuteres funnene i lys av det overordnede målet om forenkling og spørsmålene i oppdragsbeskrivelsen.

5. Analyse

Oppdragets funn, som presentert i det forrige kapittelet, viser at det er et betydelig forenklings og forbedringspotensial i hvordan tilskuddsordningene er utformet og forvaltet. Stikkord er behov for klarhet og fokus i ordningene, bedre samordning mellom ordninger og departementer, og tilrettelegging for mer langsiktighet i organisasjonenes arbeid.

Det er en viss grad av sammenfall mellom hva organisasjonene ønsker og hva forvalterne føler de behøver. Videre kan en forenkling av prosessene rundt ordningene hjelpe til å gjøre forvaltningen mer oversiktlig og lettere å administrere. En forenkling bør derfor også føre til en forbedring av ordningene, som beskrevet i flere tilfeller nedenfor.

⁷ Disse er Tilskuddsordning til frivillige organisasjoners arbeid for barn med lang oppholdstid i Norge, Humanitære tiltak i 2016 rettet mot EØS-borgere som kommer til Norge for å tigge, og Tilskuddsordning på prostitusjons- og menneskehandelsfeltet 2016.

5.1 Forenklingspotensialet sett i forhold til Økonomiregelverkets krav til oppfølging og kontroll av tilskuddsordninger

Forenkling går ikke nødvendigvis på bekostning av kontroll. Som forklart innledningsvis, er det to hoveddimensjoner av kontroll i denne sammenhengen. Det er kontroll av pengebruken – er den korrekt og i henhold til god økonomiskikk? – og kontroll av resultatoppnåelse – har midlene gitt de forventede resultater?

Vår analyse viser at det er flere svakheter i det eksisterende systemet i begge disse dimensjonene, og at forenklinger ikke nødvendigvis vil føre til en svekkelse av kontroll. Tvert imot, er det mulig at den rette typen forenkling kan bidra til en styrking av kontrollen.

Økonomisk kontroll

For økonomiske misligheter og korrekt økonomi er det nå en sterk tiltro til revisjon som kontrollredskap. På tross av dette, er det en rekke faktorer som viser at dette ikke er veldig effektivt.

For det første er dagens revisjonskrav svært krevende for organisasjonene. Som beskrevet ovenfor, må mange av organisasjonene levere fem eller flere revisjonsberetninger, som har betydelige kostnader, både administrativt og finansielt. Det er et forenklingspotensiale i de følgende områder:

- Full revisjon kreves for prosjekter med forholdsvis lave beløp, i noen tilfeller ned mot kr. 100.000. Anbefalingen i KUDs *Veileder* er en nedre grense på kr. 200.000, mens nåværende praksis KUD er å kreve full revisjon for prosjekt over kr. 200.000 og på driftsstøttebevilgninger over kr. 400.000.
- Man kan også stille spørsmål ved kravet om separate prosjekt- og driftsstøtte revisjoner. En alternativ løsning ville være å bare kreve en revisjon av organisasjonenes årsregnskap, hvor inntekter og utgifter koblet til prosjekter var synliggjort. Samtidig er det klart at dette ville stille krav til ekstra detaljer i revisjon av årsregnskap.
- Særattestasjon kreves for medlemstall, og også i noen tilfeller for andre ting som lokallag, sentrale kurs, styrets sammensetning, internasjonale aktiviteter og føring av offentlig gitte tilskudd i årsregnskap. Hvis forskjellige ordninger har forskjellige definisjoner for tellende medlemmer så krever separate særattestasjoner for medlemstall. Nyttene av disse er omstridt. Særlig i tilfeller hvor det er kompliserte regler med flere unntak, kan det være krevende å gi presise svar. KUD har kommet med forslag til samordning av definisjoner for tellende medlem og tellende lokallag og har også utarbeidet et forslag til felles spørsmål for særattestasjoner eller egenerklæringer når det gjelder disse to begrepene. Dette kan medføre både besparelser og bedre kontroll.

For det andre er revisjon i seg selv ikke nødvendigvis er det mest effektive kontrolltiltaket mot misligheter. En internasjonal undersøkelse viser at bare 3% av avdekkede misligheter var først oppdaget gjennom eksterne revisjoner.⁸ Stikk-kontroller kan være et mer effektivt – og ikke minst kostnadsbesparende - virkemiddel.

Kontroll av resultatoppnåelse

Økonomiregelverkets punkt 6.3.6 krever at:

⁸ Association of External Fraud Examiners (ACFE). "[Report to the nations on occupational fraud and abuse. 2014 Global Fraud Study.](#)"

Tilskuddsforvalter skal innhente rapporter fra tilskuddsmottakere som gjør det mulig å vurdere graden av måloppnåelse ... Kriteriene skal være så konkret og presist utformet at det kan foretas oppfølging uten uforholdsmessige store kostnader ... Kravene til rapportering skal ikke gis større omfang enn det som er rimelig i forhold til den nytten tilskuddsmottaker har av tilskuddet.

Det kan stilles spørsmål ved i hvilken grad eksisterende rapportering under tilskuddsordningene i utvalget oppfyller dette kravet. Som nevnt ovenfor, er rapporteringen til en stor grad aktivitetsbasert, og sjelden av en slik natur at forvalter lett kan lese av graden av måloppnåelse fra leverte rapporter.

Et annet problem rapportert av organisasjonene er utydelige mål, kriterier og rapporteringskrav for ordningene. Som diskutert under 5.1 ovenfor, er formatet på dagens søknader og rapporter ikke godt egnet til å formidle målsettinger og måloppnåelse. For mottakere gir dette en mangel på tydelighet i hva som er krevd, som igjen fører til en ofte dårlig strukturert og unødvendig omfattende rapportering som ikke er spesielt nyttig for forvalter når det kommer til å dokumentere graden av måloppnåelse i forhold til satte kriterier.

Man kan derfor oppnå en betydelig forenklingseffekt gjennom de følgende tiltak:

- Tydeliggjøring av mål definert i tilskuddsordningene og utvikling av målbare kriterier, hvor relevant, for hvert av målene.
- Formatering av søknader slik at mål definert av søkende organisasjon kobles opp mot mål i tilskuddsordningen. Disse kan suppleres med delmål, slik at man har et logisk målhierarki eller målstruktur, hvor det tydeliggjøres hvordan tiltaket bidrar til målene i tilskuddsordningen.
- Den samme målstrukturen kan bli brukt som utgangspunkt for rapportene. Dette vil samtidig føre til en tydeliggjøring av hva som skal rapporteres, og gi informasjon som viser hvordan tiltakene bidrar til oppnåelse av tilskuddsmålene.

Det er et betydelig forbedringspotensialet gjennom en mer strukturert rapportering, hvor man bevisst kobler målene til de støttede tiltakene med målene i tilskuddsordningene. Dette kan kombineres med en forenkling og bidra til mer effektiv rapportering, som bedre oppfyller Økonomiregelverkets bestemmelser. Det vil imidlertid kreve en kompetanseheving hos mange tilskuddsmottakere i resultatbasert styring. Det vil sannsynligvis også kreve en kompetanseheving hos tilskuddsforvaltere.

5.2 Gjenbruk av dokumentasjon og rapportering

En mer helhetlig tilnærming til rapportering og innhenting av data åpner for flere muligheter for gjenbruk av dokumentasjon:

- **Løsningen skissert i forrige del, bygger på en vesentlig grad av gjenbruk av informasjon i rapporter fra søknadene i rapportene.** Utvidet bruk av flerårig støtte vil gi ytterligere fordeler av denne typen strukturert rapportering. Målstrukturen satt i en søknad vil da danne grunnlaget for rapportering over flere år framover.
- **Bedre samordning mellom regelverkene og felles definisjoner av nøkkelbegrep vil muliggjøre gjenbruk av dokumentasjon.** Felles definisjoner av tellende medlemmer vil gjøre det mulig å ha ett medlemsregister, og én særattestasjon (om det skulle være nødvendig). Om en ordning gjør en stikk-kontroll, så ville det også dekke kontrollbehovene for andre ordninger så lenge det er et system for å dele informasjon (som for eksempel gjennom Frivillighetsregisteret).

- **Strukturert bruk av Frivillighetsregisteret ville muliggjøre betydelig gjenbruk av informasjon fra mottakerne.** Organisasjonene kan laste opp kjernedokumentasjon som årsregnskap, revisjonsberetninger, særattestasjoner, og styrerapporter, både for nasjonalt og lokal lag, hvor relevant. I stedet for at organisasjonene da må sende denne dokumentasjonen separat til forvaltere av alle aktuelle tilskudd, vil forvalter nå selv hente dokumentasjonen fra Frivillighetsregisteret. Dette er også den bruken av Frivillighetsregisteret som er anbefalt i KUDs *Veileder*.

5.3 Ressursbruk hos tilskuddsmottakerne og forenklingspotensial

Som beskrevet i forrige kapittel, krever dagens ordninger en god del ressurser fra mottakerne gjennom søknads- og rapporteringsprosessen, samt revisjonskrav. Det er vanskelig å tallfeste ressursbruken som kan spares inn gjennom forenkling, og et hvert overslag må nødvendigvis baseres på en rekke antakelser.

Et forsiktig overslag av ressursbruken til en gjennomsnittsorganisasjon er kalkulert på basis av data innhentet av denne undersøkelsen.

Tabell 2 Gjennomsnittlig data om søknader, revisjoner og ressursbruk

Dagsverk søknad pr ordn.*	Dagsverk rapport pr ordn.*	Dagsverk rev. Totalt**	Kostnad revisj. Totalt**	Antall revisj. Totalt**	Antall særatt. Totalt**	Dagsverk Særatt. Totalt**	Kostnad særatt. Totalt**	Ordn. søkt/fått**
4	5	6	94.000	6	1	2	12.000	7/6

* Kilde: Spørreundersøkelse med svar fra 24 organisasjoner

** Kilde: Spørsmålsliste med svar fra 13 organisasjoner

Det følgende regnestykket av mulig innsparing er basert på hvor mye en tenkt organisasjon, "Organisasjon Frivillig," kan spare gjennom en forenkling av prosessene knyttet til søknader, rapportering og revisjoner/særattestasjoner.

Organisasjon Frivillig mottar tilskudd under fem forskjellige ordninger,⁹ og bruker totalt 45 dagsverk på søknads- og rapporteringsprosessen, og totalt åtte dagsverk og 106.000 kroner på revisjoner og særattestasjon. Hvis en forenkling prosess kan føre til en 33% reduksjon i tid brukt på søknader og rapportering, og en 50% reduksjon i tid og kostnader på revisjon og særattestasjoner, så kan dette føre til en total innsparing på 15 dagsverk for søknader og rapportering og en innsparing på fire dagsverk og kr. 52.000 for revisjoner og særattestasjoner.

Totalt vil dette være en potensiell årlig innsparing for Organisasjon Frivillig på 19 dagsverk og kr. 52.000. Det understrekes igjen at disse tallene er løse anslag som først og fremst er ment som en illustrasjon av omfanget ressurser som kan bli spart.

⁹ Vi setter antallet litt lavere enn gjennomsnittet, som er 7 søknader og 6 innvilgede tilskudd, siden vi antar at noen typer tilskudd, så som Momskompensasjon, er mindre ressurskrevende og mindre åpne for forenkling enn andre.

6. anbefalinger

Funnene og analysen i denne rapporten peker på et klart forenklingspotensial i de utvalgte tilskuddsordningene, som sannsynlig også er overførbart til andre statlige tilskuddsordninger for frivillige organisasjoner. Anbefalingene er rettet mot alle tilskuddsordninger som er knyttet til måloppnåelse innen ett eller flere felt. Det vil si alle tilskuddsordninger for frivillige organisasjoner, bortsett fra finansielle ordninger som momskompensasjonen.

Anbefalingene er basert hva undersøkelsen har observert i de ni utvalgte tilskuddsordningene, men graden av ensartethet av funnene mellom ordningene, kombinert med en mer summarisk gjennomgang av andre ordninger viser at de aller fleste ordningene har et forenklingspotensial i de følgende områder:

- Uklare kriterier og søknads- og rapporteringsmaler for måloppnåelse
- Utstrakt og lite samordnet bruk av revisjoner og særattestasjoner som kontrollverktøy,
- Og korte tidshorisonter og dårlig tilretteleggelse for langsiktig planlegging

Anbefalingene presenteres i to hovedbolker. Den første gir anbefalinger for en overgang til en langt mer systematisk bruk av mål- og resultatstyring for å styrke den strategiske tilnærmingen. Den andre gir en meny av enkeltstående tiltak som kan bidra til forenkling uten å svekke kontrollen av god og effektiv bruk av tilskuddsmidlene.

6.1 En mer strategisk tilnærming til støtte av frivillige organisasjoner

Undersøkelsen viser at rutiner for mål og resultatstyring ikke er sterkt innarbeidet i tilskuddsforvaltningen. Dette er til en stor grad grunnet en manglende strategisk tilnærming hvor elementer som kortsiktighet, uklare målekriterier og fragmentering av krav og ordninger fører til en situasjon som kombinerer en høy administrativ byrde for organisasjonene med lav kvalitet på rapportering.

De anbefalte tiltakene har et potensiale for å realisere en forenkling av den administrative byrden for organisasjonene, samtidig som den kan legge til rette for betydelige bedre rutiner for planlegging og resultatmåling. Iverksettelse av anbefalingene vil kreve en oppbygging av kompetanse for organisasjonene, og for forvalterne.

Dette settet anbefalinger inkluderer fire typer tiltak, som er gjensidig forsterkende men som også kan innføres uavhengig av hverandre. Unntaket av det siste som vil være avhengig av de første to. Disse tiltakene er:

1. Sterkere systemer for mål og resultatstyring
2. Mer bruk av flerårig støtte
3. Redusering i antall støtteordninger
4. Bruk av kjernestøtte for større organisasjoner

Anbefaling 1: Innfør en mer strukturert bruk av mål- og resultatstyring

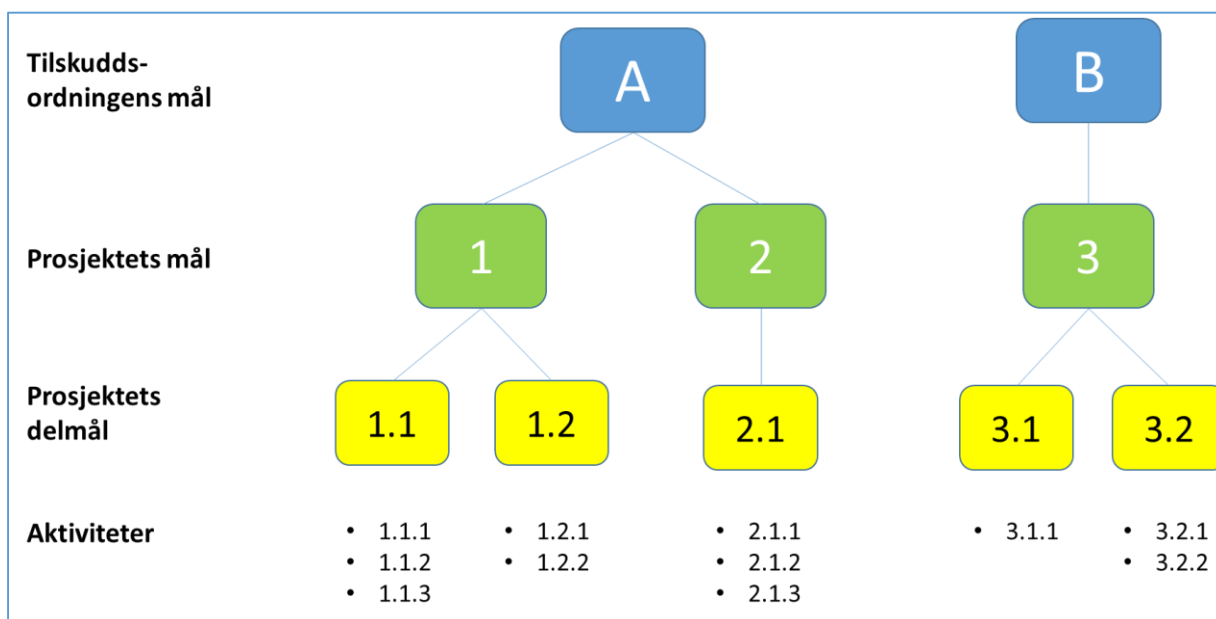
Dette dreier seg om en overgang til en mer systematisk bruk av mål- og resultatstyring. Det kan bidra til å klargjøre hva som er forventet resultat av tilskuddet, hvilket i seg selv vil ha en forenklingseffekt. Det vil også legge til rette for bedre læring og derigjennom bedre effekt av tiltaket, samt tilfredsstillende forvalters behov for å demonstrere resultater.

KPMG anbefaler at departementene rediger søknads- og rapporteringsskjema ved å tilrettelegge for framstilling av en målstruktur, hvor organisasjonen definerer målene med sine tiltak, og viser hvordan disse bidrar til de overordnede målene til tilskuddsordningen. Det er dette som kalles en endringsteori.

For de fleste tilskuddsordningene utgjør dette ikke en stor forandring fra dagens skjema. På mange måter er det først og fremst en tydeliggjøring og strammere strukturering av dagens skjema.

Illustrasjonen nedenfor viser hvordan dette kan gjøres

Figur 2 Illustrasjon av målstruktur

I denne figuren viser vi en tilskuddsordning som har to hovedmål: A og B. Prosjektet har tre overordnede mål. Mål 1 og 2 vil bidra til oppnåelse av ordningens mål A, og organisasjonens mål 3 vil bidra til oppnåelse av ordningens mål B.

Under hvert av målene kan det være ett eller flere delmål som vil bidra til oppnåelsen av organisasjonens mål. Og under hvert delmål, kan man liste opp de aktivitetene som vil bidra til oppnåelse av delmål og mål.

For hvert delmål og mål bør man ha grunnlagsdata og måldata som viser hvordan man vil verifisere om målene er oppnådd. Indikatorer for forventede årlige milepæler vil bli oppgitt for flerårige prosjekter. Indikatorene trenger ikke nødvendigvis å være kvantitative, selv om dette ofte er det mest hensiktsmessige.

Skjemaene kan settes opp slik at man kan ha så mange (eller få) mål og delmål som man ønsker.

Selv om dette kan virke unødvendig komplisert og strukturert, mener vi at det vil tilrettelegge for en enklere type rapportering, hvor det er mer intuitivt for søker å vise at de aktivitetene bidrar til tilskuddsordningens mål. Samtidig, blir det tilsvarende enklere for forvalter å vurdere i hvilken grad søknaden møter kriteriene for støtte.

Etter at målstrukturen er definert i søknadsskjemaet, vil dette bli tatt videre i de årlige rapporteringsskjemaene. Det vil si at all data presentert i målstrukturen i søknaden vil bli gjenbrukt i årlig rapporter. Indikatorer vil bli oppdatert og gjerne supplert med en narrativ forklaring på utviklingen i rapporteringsåret.

Kombinert med utvidet bruk av flerårige prosjekter, vil dette føre til en mer logisk og strukturert rapportering, hvor man kan se hva som blir oppnådd, og også hva som kanskje ikke fikk de forventede virkningene. Dette vil være svært nyttig for organisasjonenes læring og bygging av faglig kunnskap og kompetanse.

Det er viktig å påpeke at målstrukturer ikke bør sees på som tvangstrøyer. Mål og milepæler, og også aktiviteter, kan justeres etter hvert, gitt at det er en god faglig forklaring for det. At man ikke når et mål, bør ikke sees som om prosjektet er mislykket. Tvert imot, er det som oftest bedre å sette et ambisiøst mål å strekke seg etter, selv om man risikerer å ikke nå det, enn å legge lista så lavt at man nærmest er nødt til å nå målet.

I tillegg til målstruktur og indikatorer, og beskrivelse av tiltak med tiltaksplan, bør søknader ha felter for den følgende informasjon:

- Bakgrunn for prosjektet / organisasjonen
- Endringsteori (hvorfor man mener at de foreslåtte aktivitetene vil føre til de ønskede resultatene, og begrunnelse for valg av faglige metoder)
- Mulige risikoer som kan hindre måloppnåelse, og hvordan disse vil bli behandlet

Årsrapporter bør også ha felter for:

- Viktigste resultater oppnådd (inkludert beskrivelser av suksesser som organisasjonen vil fremheve)
- Problemer i implementering, og begrunnelse for eventuelle endringer i plan og oppdatering av risikoanalyse
- Plan for neste rapporteringsår (i tilfeller hvor det er flerårig støtte, og dette ikke er siste år)

Alle disse feltene kan være ganske konsise, spesielt hvis det er mer utfyllende informasjon i vedlagte rapporter.

En endring av denne typen må innføres gradvis. Organisasjonene må få tid til å omstille seg kravene, og vil også behøve opplæring og støtte. Forvaltere vil også ha behov for opplæring og støtte i oppstartsfasen. Det er klart at mål- og resultatstyring ikke nødvendigvis er det beste systemet for alle organisasjoner, og man skal være forsiktig med å tvinge det samme systemet på alle.

Anbefaling 2. Utvid bruk av flerårig støtte

Tilskuddsordningene bør åpne for søknader og tildelinger av flerårig støtte i en mye høyere grad enn det som gjøres i dag. Dette vil på den ene siden kunne redusere den administrative byrden knyttet til etatens vurdering av søknader. På den andre siden, vil det også gi støtte for mer langsiktighet i planlegging og legge til rette for en styrket mål og resultatstyring, spesielt for organisasjoner som driver med påvirkningsarbeid.

Muligheter for flerårig støtte bør innføres for både drifts- og prosjektstøtte. For driftsstøtte bør det bli mulig å søke for opptil tre år, for prosjekter for opptil fem år. Flerårsstøtte bør fordre godt etablerte planleggings- og rapporteringskapasiteter. Flerårig prosjektstøtte gis rutinemessig til frivillige organisasjoner under tilskuddsordninger i Norad og UD.

Antallet års støtte bør være valgfri, slik at, for eksempel, organisasjoner som venter en økning i medlemskap, kan søke om bare ett år, med forventning om kvalifisering til økt støtte det følgende året med økt medlemskap.

Flerårig støtte vil måtte innvilges "med forbehold om stortingsets bevilgninger" for å sikre seg mot mulige budsjettkutt i påfølgende år.

Dette er sannsynligvis den anbefalingen i denne rapporten som presenterer det største potensialet for forenkling.

Anbefaling 3. Reduser antall tilskuddsordninger

Det er i dag rundt 40 forskjellige tilskuddsordninger som kun frivillige organisasjoner kan søke på. I tillegg er det en rekke tilskuddsordninger som er åpne for både frivillige organisasjoner og andre søkere, for eksempel kommuner. Som nevnt innledningsvis, viser oversikten på regjeringen.no/frivilligtilskudd nærmere 150 forskjellige ordninger som frivillige organisasjoner kan søke på.

Det vil som regel innebære mer arbeid å forholde seg til flere ordninger, og det vil derfor være en forenkling fra departementenes side om de reduserer antall tilskuddsordninger der hvor det er mulig. Dette har allerede blitt gjort av Helsedirektoratet, som blant annet gjennom å kombinere feltene rus og helse og har redusert antallet tilskuddsordninger og slått sammen 5-6 tidligere ordninger til én tilskuddsordning under "Bruker og pårørende arbeid."

Anbefaling 4. Overgang til kjernestøtte

Den typen resultatbasert planlegging og rapportering beskrevet ovenfor er best tilpasset prosjekter, hvor det er et eller flere klare mål, og en liste med aktiviteter planlagt for å nå målene – enten målene er noe så konkret som å kurse x antall korpsdeltakere, eller noe mer vanskelig definerbart som å påvirke ungdom til å ha sikrere seksualvaner, eller å motarbeide rasisme.

For tilskuddsordninger som er utelukkende for driftsstøtte kan det virke mindre relevant. Men her også kan en enkel målstruktur ha en forenkende effekt for søknad og rapportering.

For driftsstøtte er det to ytterpunkter i alternativene for løsningsforslag:

- En 100% objektiv ordning hvor søknad er basert på kvantitative kriterier som antall medlemmer, geografisk spredning og antall lokallag. Ingen ekstra informasjon krevd, utenom regulære regnskap og årsrapporter. Dette er tett opp til de fleste av dagens driftsstøtteordninger.
- En løsning basert på skjønnsbaserte kriterier, hvor organisasjonen legger fram en plan for drift og aktiviteter, men en liste av forventede resultater. Rapportering vil da være i formatet foreslått ovenfor.

En kombinasjon av de to kan brukes der hvor de objektive kriteriene bare utgjør en del av vurderingsgrunnlaget, og ekstra finansiering kan bli gitt dersom organisasjonen legger fram gode og innovative forslag for aktiviteter.

Den ultimate kombinasjonene av drifts- og prosjektstøtte kan betegnes som kjernestøtte (eller grunnstøtte), hvor en organisasjon tar imot støtte fra en eller flere tilskuddsordninger som finansiering av én organisasjonsstrategi og –plan. Organisasjonen vil da også levere én rapport og ett regnskap.

Denne rapporten vil inkludere en målstruktur som viser hvordan organisasjonens mål bidrar til målene til én eller flere tilskuddsordninger. Sett fra organisasjonens side, er dette en ideell løsning, hvor administrative kapasitet blir brukt på vurdering av resultater oppnådd samlet sett, med minimal duplisering.

Kjernestøtte har også den fordel at det er den type støtte som gir mest uavhengighet til organisasjonen for valg av hvordan målene best kan oppnås, og ansvar og frihet for læring og justering av fremgangsmetode.

—

De fire anbefalingene lagt fram ovenfor vil samlet bidra til en mer strategisk og målrettet tilnærming til tilskuddsforvaltning for frivillige organisasjoner. Av de fire, så er anbefaling 2 og 3 de som enklest kan gjennomføres. Disse alene vil ha en betydelig forenklingseffekt.

Anbefaling 1 er ønskelig også for å sikre at forvaltningen kan tilfredsstillere økonomiregelverkets krav om dokumentasjon for å vurdere måloppnåelse. Denne anbefalingen vil ha klart best effekt kombinert med innføring av flerårig støtte (anbefaling 2).

Anbefaling 4 vil være vanskelig å gjennomføre uten først å gjennomføre anbefaling 1 og 2.

6.2 Andre forenklingstiltak

I tillegg til de systematiske endringene anbefalt ovenfor, har denne undersøkelsen også identifisert en rekke mer konkrete tiltak som kan bidra til forenkling av administrasjonen av tilskudd for frivillige organisasjoner.

Mange av disse anbefalingene kan kreve en grundigere utredning før de gjennomføres, som for eksempel anbefalingen om å redusere revisjonskrav. Anbefalingene er ikke avhengige av hverandre og kan vurderes enkeltvis. De kan ses som en meny av forenklingstiltak som kan vurderes for gjennomføring.

Anbefaling 5 og 6 antas å ha den høyeste forenklingseffekten av disse anbefalingene.

Anbefaling 5. Reduser revisjonskrav

Det bør vurderes å fjerne krav om separate prosjektrevisjoner. For organisasjoner med total omsetning over et visst beløp kan det i stedet kreves revisjon av organisasjonens årsregnskap. KUDs anbefalte grense på kr. 400.000 for krav til revisjon om driftsstøtte fremstår som et alternativ for grense for krav til revisjon av årsregnskap. Hvis det legges til rette for at revisjonsberetningene kan lastes opp i Frivillighetsregisteret, vil de være tilgjengelig for forvaltere av alle relevante tilskuddsordninger.

Denne anbefalingen fordrer at man gjør en vurdering av hvilke informasjon som må fremskaffes i en revisjon av årsregnskapet, og at årsregnskapet er tilstrekkelig detaljert til at departementene får nødvendig informasjon. De enkelte statlige tilskuddene bør for eksempel fremkomme klart i det reviderte regnskapet.

For organisasjoner med totalt årsbudsjett under grensen som blir satt bør det være tilstrekkelig med forenklet revisjon.

Denne anbefalingen kan kombineres med økt bruk av stikkontroller. Det er forventet at gjennomføring av noen eller alle anbefalingene 1 – 4 vil frigjøre ressurser for forvalterne som kan benyttes til økt bruk av stikkontroller.

Anbefaling 6. Reduser krav om særattestasjon eller erstatt med egenerklæring

Vurder fjerning eller lettelse av krav til særattestasjon av medlemsregistre, og erstatt disse med egenerklæringer og flere stikkontroller.

Anbefaling 7. Ta i bruk felles definisjoner av nøkkelbegrep

KUDs *Veileder* fra 2014 har forslag til felles definisjoner for følgende begrep:

- Barne- og ungdomsorganisasjoner	- Landsdekkende organisasjon
- Tellende medlem ¹⁰	- Demokratisk organisasjon
- Kontingent	- Kurs
- Medlemsregister	- Grunnlagsår
- Lokallag	- Tilskuddsår

KPMG anbefaler at departementene implementerer lik bruk av definisjoner, med utgangspunkt i anbefalingene i *Veilederen*.

Denne prosessen har allerede startet med høringer om felles definisjoner for "tellende medlem" og "tellende lokallag".

Anbefaling 8. Bruk Frivillighetsregisteret for rutinemessig rapportering

Tilpass Frivillighetsregisteret slik at organisasjonene kan bruke det som oppbevaringsplass for kjernedokumentasjon som årsregnskap, revisjonsberetninger, særattestasjoner og styrerapporter (både for nasjonale og lokale lag, hvor relevant). Forvaltere kan dermed selv hente dokumentasjonen de trenger for søknader og rapporter.

Utvidet bruk av Frivillighetsregisteret kan føre til merarbeid for forvalter i det korte løp, men vil sannsynligvis ha en merkbar forenklingseffekt i det lengre løp. Også kommunene har store potensielle gevinster i sitt arbeid med frivillig sektor med en mer systematisk bruk av Frivillighetsregisteret.

Anbefaling 9. Sørg for at forvaltere har klare instruksjoner om veiledning til mottakere og at de har tilstrekkelig delegert autoritet til å gi relevant støtte

Alle departement bør sørge for at forvaltere forstår hva de kan og ikke kan gjøre med hensyn til å gi svar på forespørsler fra mottakere eller potensielle mottakere, i hvilken grad de kan eller bør støtte dem, og at de har tilstrekkelig delegert autoritet til å gi denne assistansen.

Anbefaling 10. Framskynd søknads- og bevilgningsprosessen

Tiltak bør iverksettes for å sikre at bevilgninger blir utbetalt i løpet av de tre første månedene av året. De følgende tiltak bør iverksettes:

- Gå igjennom tidsfrister og eventuelle flaskehalsar i saksbehandlingssystemet med det mål å behandle søknader innen januar hvert år.
- Forbehold om Stortingets bevilgning kan gjøre dette mulig

¹⁰ Veilederens definisjon av tellende medlemmer inkluderer kriterier om alder. Disse er selvfølgelig ikke aktuelle for organisasjoner som ikke har barn og ungdom som målgrupper.

- Hvis utbetalinger ikke kan gjøres før mars, bør det tilrettelegges for rutinemessige søknader og betaling av forskudd

Anbefaling 11. Gjør en gjennomgang av elektroniske portaler

KPMG anbefaler at det startes en prosess for en felles gjennomgang av elektroniske portaler som ulike etater bruker for søknader og rapportering. En bør starte denne prosessen med en avklaring om hvem som skal koordinere den: om det er KUD, som koordinerer frivillighetspolitikken, Difi som ansvarlig for digitale løsninger i staten, eller DFØ som statens ekspertorgan for statlig forvaltning. Det er potensielt betydelige besparinger i å utvikle en felles løsning.

De følgende elementer bør støttes/være inkludert i en elektronisk portal:

- Klare instruksjoner for hvilken informasjon som skal fylles ut
- Muligheter for forvalter selv å gjøre enkel redigering av innhold
- Redigeringsmuligheter, hvor det er enkelt å lime inn og redigere tekst
- En kommunikasjonslogg hvor all kommunikasjon omkring støtten arkiveres og er lett tilgjengelig
- Mulighet for gjenbruk av data fra tidligere søknader og / eller rapporter knyttet til den samme støtten
- Autolagring og feilmeldinger for å sikre mot tap av data
- Mulighet for å last opp vedlegg for alle brukere
- Mulighet for å ha flere brukere fra hver organisasjon
- Bruk av ID porten for innlogging og elektronisk signatur

Anbefaling 12. Klargjøring av mål og forenkling av språk

Departementene er også anbefalt å gå gjennom de enkelte ordningsregelverkene for klargjøring av mål og forenkling av språk. Spesielt for ordninger som er rettet mot ungdomsorganisasjoner og organisasjoner som har administratorer som ikke har norsk som morsmål er dette nødvendig. Et alternativ som kan vurderes er å lage guider for ordninger med enkelt språk som et supplement til regelverket. Frifonds "*Frifond for nybegynnere*" er et eksempel på en god modell.

Mer detaljerte anbefalinger for de utvalgte tilskuddsordningene er gitt nedenfor.

6.3 Spesifikke anbefalinger for utvalgte tilskuddsordninger

I dette delkapittelet gir vi anbefalinger for hver av de utvalgte tilskuddsordninger. Disse er mer detaljerte anbefalinger som kommer i tillegg til de mer generelt rettede hovedanbefalingene.

Vi begynner med ordningene administrert av Helsedirektoratet, fortsetter med de under Bufdir, og tar Frifond under LNU til slutt.

6.3.1 Helsedirektoratet

Psykisk helse i skolen

Ordnningen er for prosjektstøtte. Den har fire mål:

1. Videreføre og styrke skolens systematiske arbeid for å skape et læringsmiljø som fremmer alle elevenes psykiske helse.
2. Videreføre og styrke innsatsen for å øke kompetansen i skolen om psykisk helse.
3. Styrke samhandling og samarbeid mellom viktige instanser for elevens læringsmiljø og psykiske helse.
4. Styrke læring, helse og trivsel til de elever i skolen som har psykiske vansker eller lidelser.

Disse målene gir en grei oversikt over hva som er formålet med ordningen, men det kan være vanskelig å skille mellom målene. For eksempel, man kan se problemer mellom å skille mellom mål 1. og 2. En alternativ målformulering kan være:

1. Støtte og styrke skolens systemer og kompetanse for å fremme psykisk helse i skolen.
2. Støtte læring, helse og trivsel til de elever i skolen som har psykiske vansker eller lidelser.

Dette gir lett forståelig fordeling av støtte rettet til skolen og støtte rettet mer direkte til elevene. Dette er en sammenslåing av mål 1 og 2. Støtte til samhandling (mål 3) er strengt tatt ikke et mål i seg selv, men heller en måte å nå målet om bedre psykisk helse på. De aller fleste tiltak som sorterer under mål 3, vil også passe under ett av de to andre målene.

Denne ordningen passer veldig godt for innføring av mål- og resultatbasert styring for flerårige prosjekt (3-5 år).

Frivillig rusmiddelforebyggende innsats

Ordningen er for prosjektstøtte. Den har et mål som dekker tre innsatsområder:

Redusere negative konsekvenser knyttet til rusmidler, inkludert spillavhengighet, gjennom å bygge opp under frivillig sektors forebyggende arbeid knyttet til innsatsområdene:

- rusmiddelpolitisk påvirkningsarbeid
- oppvekst
- arbeidsliv

Normalt deler man ikke opp mål. Men de tre innsatsområdene er klart avmerket, og man kan definere tre innsatsområder rundt disse.

Denne ordningen passer svært godt for innføring av mål- og resultatbasert styring for flerårige prosjekt (3-5 år).

Driftstilskudd (nasjonal grunnstøtte) til frivillige rusmiddelpolitiske organisasjoner

Ordningen er for driftsstøtte. Den har to mål:

1. Stimulere til frivillig, ruspolitisk engasjement og aktivitet både på nasjonalt og lokalt nivå.
2. Redusere forbruk av rusmidler og skader forårsaket av rusmidler.

Målene er greit nok avgrenset (selv om mål 1. på mange måter kan ses som et virkemiddel for å oppnå mål 2.) og viser klart hva som er formålet med ordningen.

Skjemaene for søknad og rapportering for ordningen er de samme som for ordningene med prosjektstøtte. Søkeren er bedt om å beskrive mål for "prosjektet", og må også rapportere mot mål i den årlige rapporten. Dette oppleves som ulogisk for mange av organisasjonene.

Det anbefales at skjemaet revideres, og at i stedet for å oppgi mål med "prosjekt" så bør skjemaet etterspørre organisasjonens mål. Rapporteringen bør da være for alt arbeidet gjort

av organisasjonen, og resultater oppnådd gjennom annen prosjektstøtte og / eller driftsstøtte vil også være relevant. Organisasjonens årsrapport og revidert årsbudsjett burde være tilstrekkelig som dokumentasjon.

Ordningen passer for innføring av mål- og resultatstyring på organisasjonsnivå. Den kan med fordel åpnes for søknader om flerårig drifts- eller kjernestøtte (3 år).

Bruker- og pårørendearbeid innen rus- og psykisk helsefeltet

Ordningen er for prosjektstøtte. Den har ett mål:

Målet for tilskuddsordningen er å styrke bruker- og pårørendeorganisasjonenes drift og informasjonsvirksomhet, slik at de kan fremme økt brukermedvirkning både individuelt og på systemnivå i utformingen av tilbud og tjenester til mennesker med psykiske lidelser og / eller rusmiddelproblemer.

Det ligger veldig mye i denne målformuleringen og den kan være vanskelig å forstå. Et forslag til forenkling er som følger:

Styrking av bruker- og pårørendeorganisasjoners drift og informasjonsvirksomhet, slik at de kan fremme brukere og pårørendes medvirkning i utforming og levering av tjenester til mennesker med psykiske lidelser og / eller rusmiddelproblemer.

Denne ordningen passer godt for innføring av mål- og resultatbasert styring for flerårige (3-5 år) prosjekter.

6.3.2 Bufdir

Tilskudd til frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner (nasjonal og internasjonal grunnstøtte).

Ordningen er for drifts- eller grunnstøtte, og er delt inn i nasjonalt og internasjonalt arbeid. Den er administrert av Fordelingsutvalget, under Bufdir, og er samordnet med LNU's Frifond.

Den har ett formål:

Formålet med tilskuddsordningene er å legge til rette for barn og ungdoms deltakelse i barne- og ungdomsorganisasjonene. Tilskuddsordningene skal stimulere organisasjonene til engasjement og medansvar nasjonalt og/eller internasjonalt, og sikre organisasjonene som arena for medbestemmelse og demokrati.

Forslag til forenkling av målformulering:

Styrking av barn og ungdoms deltakelse i og styring av egne organisasjoner for engasjement nasjonalt og/eller internasjonalt, og sikring av organisasjonene som arena for medbestemmelse og demokrati.

Formatet av [forskriften](#) kan virke vanskelig tilgjengelig. Den finnes kun i internettversjon og er svært formalistisk utformet. Det er anbefalt at en mer tilgjengelig brosjyre er utviklet som et nedlastbart dokument. Formatet for Bufdirs regelverk for tilskuddsordningene vurdert nedenfor kan være en nyttig modell.

Søknadsskjemaet krever opplysninger for hvert kurs som søkes. Dette er arbeidskrevende for en organisasjon som Norge musikk forbund, som for 2014 søkte finansiering av ca. 100 kurs. Det anbefales at det for organisasjoner som søker på flere enn 10 kurs, gis et alternativ om å legge ved informasjon i vedlegg (for eksempel et excel-ark) og at de i søknaden gir antall kurs, og total sum deltakerdager.

Ordningen passer for målrapportering. Mål kan formuleres så enkelt som, for eksempel, "Barn og ungdom spiller i korps og deltar i stevner", med delmål på "kurs" og "drift av korps", og med indikatorer på antall korps, korpsdeltakere og kursdeltakerdager.

Ordningen passer også til flerårig driftsstøtte (3 år), hvor organisasjonen søker på planlagte utgifter, og rapporterer på faktiske utgifter som i dag.

Tilskudd til funksjonshemmede sine organisasjoner

Ordningen er for driftsstøtte. Den har to formål:

Formålet med tilskuddsordningen er å styrke mulighetene for frivillige organisasjoner for funksjonshemmede til å jobbe mot diskriminering og for likestilling av personer med nedsatt funksjonsevne i samfunnet.

Tilskuddsordningen skal legge til rette for medlemmenes deltakelse i organisasjonen, og for at organisasjonene kan drive interessepolitisk arbeid, likepersonsarbeid og gi service til egne medlemmer.

Forslag til forenkling av målformulering:

1. Styrke mulighetene for frivillige organisasjoner for funksjonshemmede til å jobbe for likestilling av personer med nedsatt funksjonsevne i samfunnet.
2. Styrke levering av tjenester til egne medlemmer av frivillige organisasjoner for funksjonshemmede.
3. Styrke funksjonshemmedes deltakelse i egne organisasjoner.

Format for søknader og rapportering er det enkleste av alle ordningene undersøkt. Søknaden er basert på objektive kriterier. Rapporteringskravene er også rett fram:

Rapportering skal foregå gjennom innsendelse av årsregnskap og årsberetning for foregående tilskuddsår.

Fra et forenklingperspektiv er det ingen grunn til å forandre på dette. Dette presenterer også et godt alternativ for de ordningene hvor forvaltere ikke føler et behov for et sterkere fokus på resultatrapportering.

Ordningen kan med fordel åpne for flerårig driftsstøtte (3 år).

Tilskudd til funksjonshemmedes levekår og livskvalitet

Ordningen er for driftsstøtte. Den har ett formål:

å bedre levekårene og livskvaliteten til mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Formålet er klart avgrenset og lett forståelig.

Søknadsskjemaet er i et godt og enkelt format, med en separat narrativ søknad hvor mål og tiltak er beskrevet. Rapporteringen er gjennom årsrapporter og regnskap, uten krav om elektronisk rapportering.

Ordningen er allerede åpen for flerårig støtte. Vi har ingen forslag til ytterligere forenklinger, men denne typen støtte kan også dra fordel av en mer strukturert målstyring, hvis organisasjonene og forvalterne er interesserte i det. Det vil også åpne for gjenbruk av data fra søknaden i rapportene, hvis man går over til elektronisk rapportering.

Bedre levekår og livskvalitet blant lesbiske, homofile, bifile og transepersoner (LHBT)

Ordningen er for både driftsstøtte og prosjektstøtte. Den har et formål:

Formålet med tilskuddsordningen er å bedre levekår og livskvalitet blant lesbiske, homofile, bifile og transpersoner, og å bidra til mangfold og skape økt aktivitet blant organisasjoner som arbeider overfor denne målgruppen.

Målformuleringen er klart avgrenset og lett forståelig. Målformuleringen er supplert med seks undermål (eller delmål) som også er klart avgrensede satsningsområder.

Det er tre typer tilskudd under denne ordningen:

- Aktivitetstilskudd
- Regelmessige aktiviteter
- Driftstilskudd

De to første tilsvarer prosjektstøtte, hvor organisasjonene søker finansiering av definerte aktiviteter. Både søknads- og rapporteringsskjema er klare og konsise, og legger til rette for rapportering mot mål.

En mer strukturert formatering som beskrevet under anbefaling 9, vil muliggjøre gjenbruk av data fra søknaden i rapporten, og gjøre grad av måloppnåelse enda tydeligere.

Ordningen kan med fordel åpnes for flerårige søknader – 3-5 år for prosjektstøtte og 3 år for driftsstøtte.

6.3.3 LNU

Frifond organisasjon

Ordningen er for driftsstøtte. Den har ett formål:

Formålet med Frifond er å stimulere barn og unges aktivitet og deltakelse lokalt, både gjennom frivillige organisasjoner, frittstående grupper og foreninger. Ordningen skal bedre rammebetingelsene for frivillige organisasjoner og gruppers medlemsbaserte virke på lokalt nivå.

Målformuleringen er klart avgrenset og lett forståelig.

Søknadsskjema viser klart hvilken informasjon som trengs. Støttebeløpet er basert på objektive kriterier (grunntilskudd, tellende medlemmer og tellende lokallag). Rapportering består kun av informasjon om i hvilke fylker midlene er brukt.

Fra et forenklingperspektiv, fungerer ordningens søknads- og rapporteringssystem utmerket. Et forslag fra organisasjonene er at søknadsprosessen kan bli ytterligere forenklet ved å muliggjøre bruk av Bufdir søknaden (Tilskudd til frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner (nasjonal og internasjonal grunnstøtte)) også for Frifond søknaden. Det er foreslått at dette kan gjøres ved å merke av i Bufdir søknaden om organisasjonen også vil bruke den samme informasjonen for å søke støtte fra Frifond.

Det kan vurderes hvorvidt det er behov for mer resultatorientert rapportering for å sørge å demonstrere hvilke resultater ordningen bidrar til.

Ordningen kan med fordel åpnes for flerårige søknader.

Vedlegg 1 Utvalg tilskuddsordninger og organisasjoner

Tilskuddsordning	Organisasjoner
HOD	
1. Psykisk helse i skolen	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Organisasjonen Voksne for barn</u> • <u>Vestre Viken, Lærings- og mestringssenteret</u> • <u>Stiftelsen Psykiatrisk Opplysning (PsykOpp)</u> • <u>Mental helse</u>
2. Frivillig rusmiddelforebyggende innsats	<ul style="list-style-type: none"> • MA – Rusfri trafikk og livsstil • IOGT - Norge • Rusfri oppvekst • Kreftforeningen
3. Driftstilskudd (nasjonal grunnstøtte) til frivillige rusmiddelpolitiske organisasjoner	<ul style="list-style-type: none"> • Blå Kors Norge • Helseutvalget for bedre homohelse • Juvente • Forbundet mot rusgift
4. Tilskudd til bruker- og pårørendearbeid	<ul style="list-style-type: none"> • Mental Helse • RIO (Rusmisbrukernes interesseorganisasjon) • Aurora støtteforening • Støttegruppa mot rus
BLD	
5. Tilskudd til frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner (nasjonal og internasjonal grunnstøtte)	<ul style="list-style-type: none"> • Norges Musikkorpsforbund • Kristen Idrettskontakt • Ungdom mot EU • Norges Døveforbund
6. Tilskudd til funksjonshemmede sine organisasjoner	<ul style="list-style-type: none"> • Hørselshemmedes landsforbund • Diabetesforbundet • Foreningen for Cornelia de Langes syndrom • Ung kreft
7. Tilskudd til funksjonshemmedes levekår og livskvalitet	<ul style="list-style-type: none"> • Stiftelsen SOR • Abloom filmfestival • Morodalsfestivalen • Unge funksjonshemmede
8. Tilskudd til lesbiske, homofile, bifile og transpersoner	<ul style="list-style-type: none"> • LLH - landsforeningen for lesbiske, homofile, bifile og transpersoner • Skeiv Ungdom • Foreningen for transpersoner i Norge • LLH Sør
KUD	
9. Frifond Organisasjon i LNU.	<ul style="list-style-type: none"> • Ungdom og fritid • Søndagsskolen Norge • Ung Kreft • NORILCO

Vedlegg 2 Liste møter

Dato	Type intervju	Personer intervjuet	Sted
14.12.2015	Oppstartsmøte	Sølvi H. Aalbu Therese Koppang Haakon O.V. Vinje	KUD
2.2.2016	Fokusgruppe – store mottakere HOD	Espen Hansen, Vestre Viken Amund Gillebo, Blå Kors Norge Aksel Overskott, Helseutvalg for bedre homohelse Elisabeth Fjellvang, MA Kjell-Erik Wahlstrøm, Mental Helse	KPGM-Huset
2.2.2016	Fokusgruppe – mindre mottakere HOD	Rune Helland, Mental Helse Kjetil Vesteraas, Juvente Knut Toralf Reinås, Forbundet mot Rusgift	KPMG-Huset
3.2.2016	Fokusgruppe – store mottakere BLD	Odd Petter Saltnes, Norsk Musikkorpsforbund Eirik Olsen, Kristen Idrettskontakt Steinar Antonsen og Roar Råken, Hørselshemmedes landsforbund Faridah Shakoor, Abloom filmfestival Lin Katrine Hauglund, LLH Eirik Rise, Skeiv Ungdom	KPMG-Huset
3.2.2016	Fokusgruppe – mindre mottakere BLD	Ellen Østrem, Norges Døveforbund John Jeanette Solstad Remø, Foreningen for Transepersoner i Norge Lene Tønnesen, LLH Sør	KPMG-Huset
10.2.2016	Intervju, Bufdir	Terje Grytten Carl Gjerdrum Inge Carlen	Bufdir
11.2.2016	Fokusgruppe – mottakere KUD	Ina Merkesdal, NORILCO Simen Brendhugen, NORILCO (tidligere Ung Kreft) Inga Marie Mynors, Søndagsskolen Norge	KPMG-Huset
11.2.2016	Intervju, Hdir	Kristine Aune Sturle Nes Erik Jonassen	Hdir
15.2.2016	Intervju, Ungdom og Fritid	Marit Bredesen, Ungdom og Fritid	Telefon
15.2.2016	Intervju, LNU	Kristin Lauvstad Tufte	LNU
10.3.2016	Oppdateringsmøte, KUD	Sølvi H. Aalbu Therese Koppang	KUD
11.3.2016	Referansegruppe-møte	Stian Slotterøy, Frivillighet Norge Martin Østerdal, LNU Ingunn Botheim, Difi Anders Myhren, DFØ Didrik Breivik, BLD Sølvi Aalbu, KUD	KPMG-Huset
7.4.2016	Referansegruppe-møte	Stian Slotterøy, Frivillighet Norge Ingunn Botheim, Difi Anders Myhren, DFØ Didrik Breivik, BLD Kristian Sunde, HOD Sølvi Aalbu, KUD	KPMG-Huset

Vedlegg 3 Referanser

Association of Certified Fraud Examiners (2014). "Report to the nations on occupational fraud and abuse. 2014 Global Fraud Study," ACFE, Austin.

Kulturdepartementet (2014). *Veileder. Forenkling av statlige tilskuddsordninger for barne- og ungdomsorganisasjoner.*

Kultur- og kirkedepartementet (2007). *Frivillighet for alle.* Stortingsmelding nr. 39 (2006 – 2007).

Lorentzen, Håkon (2010). *Statlige tilskudd til frivillige organisasjoner. En empirisk kartlegging,* Senter for forskning på sivilsamfunn & frivillig sektor.

Rambøll (2009). *Statlige krav til innrapportering fra frivillige organisasjoner og frivillighetssentraler,* rapport levert til Kultur- og kirkedepartementet, september 2008.

Vedlegg 4 Sammendrag av funn fra fokusgruppediskusjoner og intervju med forvaltere

Observasjonene fra de utvalgte organisasjonene og de ansvarlige forvalterne er presentert i dette vedlegget, organisert etter departement.

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD)

Under HOD var fire tilskuddsordninger undersøkt, alle administrert av Helsedirektoratet (Hdir):

- Psykisk helse i skolen (prosjekt- og driftstilskudd)
- Frivillig rusmiddelforebyggende innsats (prosjektilskudd)
- Driftstilskudd (nasjonal grunnstøtte) til frivillige rusmiddelpolitiske organisasjoner (driftstilskudd)
- Tilskudd til bruker- og pårørendearbeid (drift- og tiltak)

Hva organisasjonene sier:

- **Det er behov for tilpassede maler for forskjellige typer søknader og rapporter**
 - Felles maler for drifts- og prosjektstøtte fungerer dårlig – det er ikke alltid relevant å oppgi, og rapportere på mål for drift
 - Ønskelig med egne skjema for søknad om flerårig støtte
 - Skjemaer fra Bufdir oppleves som enklere å forholde seg til
- **Om rapporteringsprosessen**
 - Rapportering kan være spesielt arbeidskrevende for organisasjoner som har mange småprosjekter som krever hver sin rapport
 - Skjema kunne med fordel tilrettelegges slik at informasjon fra tidligere år kunne blitt gjenbrukt
- **Det er sterke og til dels sprikende meninger om rapporteringskrav og i hvilken grad de tilrettelegger, eller burde tilrettelegge, for resultatbasert styring**
 - Søknads- og rapporteringsmalene legger ikke til rette for framstilling av mål i et logisk målhierarki
 - Noen organisasjoner argumenterer for at dette bør vektlegges, og peker på at det er viktig for kunnskapsbasert styring og læring
 - Andre organisasjoner er mer skeptiske, og peker blant annet på at påvirkningsarbeid kan bli nedprioritert, ettersom det er vanskelig å måle
 - Det er også frykt at strengere krav til resultatrapportering, kan føre til høyere grad av politisk styring som igjen vil minske organisasjonenes egen frihet til å prioritere innsats i områder de selv mener er viktige.
 - Enighet om at en eventuell innføring av mer strukturert rapportering i et målhierarki bør være fleksibel og at mange organisasjoner vil trenge mer kompetanse på området.
- **Mer direkte oppfølging fra direktoratet og enklere krav til søknad og rapportering kan gi bedre resultater**
 - Organisasjoner som også får støtte fra Bufdir opplever at de har tettere oppfølging av aktiviteter kombinert med mindre kompliserte krav til søknader og rapportering. Dette oppleves som positivt.
- **Regler er ikke samkjørte mellom departementene:**
 - For eksempel, Hdir og Bufdir har forskjellige definisjoner for tellende medlemmer (samordning av definisjoner er en av anbefalingene i Veilederen som ikke har blitt fulgt opp)

- **Det trenges klarere retningslinjer og mer lik praksis for hva man kan vente seg fra diskusjon med og veiledning fra saksbehandler i direktoratet.**
 - Enkelte har nyttige og konstruktive diskusjoner med saksbehandler, mens andre helst ikke vil kommentere uten klarering fra ledelse og virker nervøse for å gi klare svar.
- **Direktoratet kunne være klarere på sine prioriteringer og gi mer utfyllende tilbakemeldinger på søknader og rapporter**
 - Det går ikke alltid fram fra retningslinjene hva som skal vektlegges i søknadsprosessen
 - Det gis sjelden eller aldri begrunnelse på hvorfor søkte beløp ikke blir fullt innvilget
 - Det gis ikke tilbakemeldinger på årsrapporter, bortsett fra at de er "godkjent"
- **Revisjon krever mye ressurser og det kan være rom for forenkling**
 - Grensen for hvor høyt et budsjett kan være for forenklet revisjon kunne settes høyere.
 - Det burde være mulig å bruke samme revisjonsberetning for forskjellige driftstilskudd
- **Støtte utbetales ofte lenge etter at det finansielle året har startet, dette undergraver finansiell forutsigbarhet**
 - Spesielt problematisk for driftsstøtte, hvor lønninger må betales før midlene er garantert
 - To foreslåtte løsninger – forskyv prosessene slik at betalinger kan skje tidligere på året, og øk bruk av flerårig støtte
- **Den tekniske løsningen i Altinn fungerer i store trekk bra, men det er enkelte problemer**
 - Redigering av tekst som er limt inn kan være vanskelig
 - Det oppleves problemer med å være flere brukere og det er heller ikke klart for mange hvordan man kan opprette flere brukere
 - Hdir formatene oppleves som dårligere tilpasset enn de fra Bufdir, som tar noe av søknaden ut av Altinn og inn på eget system

Organisasjonenes innspill ble presentert til og diskutert med de ansvarlige for de utvalgte tilskuddsordningene i Hdir.

- **Mye av forenklingsarbeidet så langt har fokusert på å redusere antall tilskuddsordninger**
 - Tidligere ordninger har blitt slått sammen, og rus og helse har blitt slått sammen.
 - Dette betyr at man har hatt ett år med midlertidig regelverk.
 - Hdir har mål om å bli tydeligere på hva/hvor man kan søke – det er fremdeles 180 tilskuddsordninger i Hdir.
- **Det er et spenn mellom politiske og faglige føringer**
 - Det er en lang liste med politiske øremerkinger. Dette skjer alltid under mindretallsregjeringer, og er en del av en utvikling hvor vi ser politikken styre mer (aktivisme fra stortingskomiteen).
- **Det er også et spenn mellom faglige mål og deltakelse**
 - Brukermedvirkning kan være problematisk
 - Tidligere var ordningene mer kunnskapsbasert – nå er de mer drevet av hva organisasjonene vil gjøre.
- **Om Psykisk helse i skolen**
 - Dette er en stabil ordning hvor organisasjonene som har vært med i flere år vet de blir prioritert ved tildeling (jmf. regelverket)
 - Tilskuddsordningen må i større grad være en del av og danne grunnlag for faglig utvikling på området.
- **Forenklings- og forbedringspotensial i målrapportering**
 - Dagens regelverk krever rapportering mot ordningens mål, i stedet for mot mål definert av organisasjonene selv. Hdir er enige at det kan være mer hensiktsmessige å

kreve rapportering mot de mål som er oppgitt i søknaden. I tillegg kan organisasjonene bli bedt om å sannsynliggjøre i hvilken grad disse målene har bidratt til ordningens mål.

- AKTIS gir støtte og opplæring til organisasjoner for resultatbasert styring. Dette kan man kanskje bygge videre på.
- **Hdir enige i at man i større grad kan se på flerårig støtte**
 - Kan være vanskelig med driftsstøtte ettersom den er basert på medlemstall, som kan forandre seg fra år til år.
 - Kan også låse opp midler og gjøre det vanskeligere for nye organisasjoner å slippe inn.
 - En vurdering av dette må gjøres fra tilskuddsordning til tilskuddsordning.
- **Hdir er skeptiske til forslag om gjenbruk av tidligere års informasjon i utfylling av søknader** - Kan gjøre det for enkelt å søke og føre til slurv
- **Hdir er enige i at det kan være rom for å heve grensa for krav til full revisjon til 200.000**
 - 200.000 er KUDs fastsatte grense, også anbefalt i Veilederen.
 - Hdir krever ikke lenger revisjon av medlemstall
- **Hdir forstår organisasjonenes ønske om klarere tilbakemeldinger på søknader**
 - Klager på redusering av innvilget støtte medfører mye administrativt arbeid. På sikt kan det være arbeidsbesparende å gi mer utfyllende forklaringer, hvis dette reduserer antall klager.
- **Hdir har gode erfaringer med å gå ut i felt og kan se at det har verdi å bruke mer tid på å engasjere seg direkte med organisasjonene for å se hva støtten bidrar til**
- **Om Altinn som søker- og rapporteringsportal**
 - Hdir har utviklet TIFO, som er et saksbehandlingsverktøy som virker med Altinn.
 - Det er kostbart å utvikle egen saksbehandlingsverktøy, og det burde gjøres en felles vurdering på tvers av alle fagdirektorat og departement om å utvikle felles løsninger.
 - Bufdirs plan om å bruke Insights (se nedenfor) bør sees i en slik større sammenheng.
- **En arbeidsgruppe for 0-24 samarbeidet for utsatte barn jobber også med forslag til forenkling**

Barne- og likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD)

Under BLD var fire tilskuddsordninger undersøkt, alle administrert av Barne- ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir):

- Tilskudd til frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner (nasjonal og internasjonal grunnstøtte)
- Tilskudd til funksjonshemmede sine organisasjoner
- Tilskudd til funksjonshemmedes levekår og livskvalitet
- Tilskudd til lesbiske, homofile, bifile og transpersoner

Hva organisasjonene sier:

- **Om søknadsprosessen**
 - Så langt som mulig –ønskelig med muligheter for å søke om flerårig støtte
 - Burde være mulig å overføre informasjon fra tidligere års søknader
 - Mange opplever søknader som komplekse og at de straffes hardt for feil
 - Egne skjema for driftsstøtte fungerer godt!
 - Søknad om støtte til kurs krever altfor omfattende informasjon – burde være mulig å rapportere på aggregert nivå, i stedet for separat rapportering på hvert kurs
- **Om rapporteringsprosessen**
 - Vanskelig å se hvor omfattende rapportering som trenges

- Sjekkliste ville være nyttig
- Informasjon fra søknad, f.eks. planlagte mål, kunne automatisk videreføres fra søknad (gjøres allerede av IMDI)
- Fjern krav om separat rapportering av "vanlig likepersonsaktivitet og arbeidsrettet likepersonsarbeid"
- **Om finansiell forutsigbarhet**
 - Ønsker flerårig støtte
 - Fremskynd prosessen slik at tilskudd blir tildelt tidligere på året
- **Om behov for samordning mellom ordninger og departement**
 - Ønsker samme format på skjemaer – de er mest fornøyde med Bufdirs format
 - Behov for samordning av regler og definisjoner mellom departement og ordninger – f.eks. regler for tellende medlemmer
 - Hadde vært hensiktsmessig med samme tidsfrister for alle ordninger
- **Om bruk av Altinn som rapporteringsportal**
 - Stort sett fungerer Altinn bra – skepsis til planer om å innføre egen plattform
 - Problemer med informasjon som forsvinner (manglende autolagring) og begrensninger i tilgang
 - Mange problemer kunne vært løst med off-line tilgang til skjema på Altinn, eller opprettelse av skjema som kunne blitt brukt for å overføre data til Altinn når ferdig
 - Burde være mulig å underskrive tilsagnsbrev på Altinn
- **Om Frivillighetsregisteret**
 - Informasjon som ligger der, burde ikke kreves innsendt igjen
 - Informasjon om lokale styrer med årsreferat bør lastes opp direkte av de lokale lagene
 - Revisjonsberetningen bør ligge der
- **Generelt**
 - Behov for klarere og mer detaljert beskrivelse av hva som trengs av informasjon
 - Spesielt innvandrersorganisasjoner ønsker enklere språk
 - Behov for klarere retningslinjer for forvalters rolle – hvilken type støtte kan mottaker / søker forvente?
 - Endringer fra år til år kunne blitt tydeligere kommunisert

Organisasjonenes innspill ble presentert til og diskutert med de ansvarlige for de utvalgte tilskuddsordningene i Bufdir.

- **Bufdir planlegger å gå over til et nytt søknads og rapporteringsportal: *Insight***
 - Altinn har en rekke begrensninger som har drevet fram ønske om ny portal:
 - Mangler støtte for blinde
 - Vanskelig å tilpasse (alle justeringer krever kostbar konsulentstøtte)
 - Et statisk program som ikke fungerer som et saksbehandlingsverktøy
 - *Insight* har de følgende fordeler:
 - Basert på internasjonale standarder og brukes allerede av Bergen kommune, Extrastiftelsen og Kreftforeningen. Vurderes også av Oslo kommune og Forskningsrådet.
 - Et dynamisk program som tilrettelegger for tilgang og sortering av data
 - Generer rapporter automatisk
 - Enkelt redigerbart
 - Vil halvere mange skjema
 - Linkes til ID-porten
 - Ikke linket til Frivillighetsregisteret
 - Bufdir har store forventninger om tidsgevinst både for søkere og forvaltere – regner med å frigjøre tid for veiledning
- **Om å gi bedre veiledning for søknader og rapportering**

- Bufdir vurderer å legge eksempler på gode søknader og rapporter ut på sin hjemmeside
- Bufdir legger spørsmål (anonymisert) og svar om skjema og søke- og rapporteringsprosessen ut på nett – har resultert i færre spørsmål
- Mener at gode og detaljerte veiledere ikke nødvendigvis gir bedre søknader og / eller rapporter
- Mener at et godt og detaljert skjema vil fungere bedre enn en sjekkliste – *Insight* gir bedre muligheter til å skreddersy skjema
- **Om forenkling av rapporter**
 - Man kan redusere utmålingskriterier, men færre kriterier ville gjøre det vanskeligere å vise hva man gjør
 - Om forslag om aggregert rapportering for kurs – for 9 av 10 mottakere gir det ingen fordel å rapportere på aggregert nivå – de fleste har rundt 5/6 kurs hver, og da er det like greit å rapportere individuelt på enkelte kurs
- **Om flerårig finansiering**
 - Vanskelig å bevilge driftsstøtte over flere år av gangen, ettersom medlemstall kan variere
 - Men har allerede gått mer inn for flerårig prosjektstøtte
- **Om å få betalinger ut tidligere på året**
 - Jobber for å få til dette – flytter på søknadsfristen for å få betalinger ut i januar – april. Tidligere var søknadsfrist på dette tidspunktet. Direktoratet har arbeidet ovenfor BLD for å få dette til.
 - Ved at direktoratet tar forbehold om Stortingets bevilgning ved kunngjøring av ordninger, er det mulig å kunngjøre i oktober – desember for påfølgende tilskuddsår
- **Om harmonisering av regelverk**
 - Veldig for dette – det går bra til et visst punkt, og så kommer forskjellige politiske føringer inn om hva som er ønskelig
 - Nyttig med felles definisjoner (f. eks. - betale kontinent, under 26 år, ha symptom)
 - Samme frister for alle ordninger kan være vanskelig – kan føre til lengre behandlingstid
 - Rom for mer harmonisering mellom Bufdir og Frifond – harmonisering blir enklere med et dynamisk skjema
- **Om forslag om å lage et off-line skjema for overføring til Altinn**
 - Vanskelig å gjøre dette, ettersom det er veldig mye som ligger i et Altinn skjema – jobben ville bli adskillig mer komplisert enn hva man kunne tro, og det ville være en utfordring å holde det oppdatert.
- **I forenklingsprosessen er det viktig å avveie mot behov for kontroll**
 - Bufdir gjennomgår alle regelverk for muligheter for forenkling og økt samordning og sammenslåing
 - Et mål er også å tydeliggjøre hvordan tiltak bidrar til måloppnåelse
- **Bufdir føler et behov for å få bedre kunnskap om måloppnåelse**
 - Nåværende rapportering har en tendens til å være veldig aktivitetsbasert
 - Regelverket ikke godt nok rigget for å få fram rapportering mot mål
- **Bufdir vil vite fra KUD hva skjer med integrasjonsprosjektet**

Kulturdepartementet (KUD)

Under KUD var én tilskuddsordning undersøkt, administrert av Landsrådet for barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU), nemlig Frifond.

Hva organisasjonene sa:

- **Samordningen Frifond og Bufdir fungerer godt**
 - En ytterligere forenkling ville være å inkludere et valg i Bufdir søknaden som gjør at man automatisk også søker Frifond
 - Kan være krevende for små lokallag å forholde seg til registreringskrav og finansiell rapportering til hovedkontoret
- **Om rapporteringsprosessen**
 - Rapporteringen viser hvor pengene er brukt (hvilke fylke), ikke hva som er gjort av aktiviteter eller hva som er oppnådd
 - "Alle som mottar støtte fra Frifond bør ikke ha noe imot å bruke mer tid på å vise hva som er oppnådd med midlene"
- **Finansiell forutsigbarhet**
 - Forskyv / påskynd prosessen slik at tilskudd blir tildelt tidligere i året
- **Om behov for samordning mellom ordninger og departement**
 - Behov for felles definisjoner
 - Ungdom / barn
 - Tellende medlemmer
 - Faglig aktivitet (hvor mange timer som kreves)
 - Antall timer / deltakere i kurs
 - Men – viktig at forenkling ikke medfører "forenklete" krav som krever at alle organisasjoner innretter seg likedan. En bekymring at "forenkling" kan føre til en ordning som ikke ivaretar dagens fleksibilitet
- **LNUes søknads- og rapporteringsportal**
 - Sammenlignet med Altinn, har LNUes portal en fordel i det at korrespondansen gjøres gjennom systemet og er loggført
 - Med pålogging fungerer mye dårligere enn Altinn. Systemet med tilsendte passord gir problemer. Altinns bruk av ID-porten er å foretrekke.
 - Også et problem at vedlegg må lastes opp av den som signerer skjema (lederen)
 - Man får ikke feilmeldinger underveis, hvilket kan føre til at man mister "alt" hvis man prøver å lagre innhold med feil
 - Organisasjoner med erfaring med begge plattformer foretrekker Altinn
- **Om forvalters rolle**
 - LNUes saksbehandlere er hjelpsomme og kommunikasjonen med dem fungerer godt
 - LNU lovet tidligere å dele sitt rapporteringsverktøy med Frifond partnere – dette ble ikke gjort
 - Kan LNU gjøre mer for å støtte rapportering?
 - Delte meninger om nytten av LNUes årlige, obligatoriske kurs – det kunne kanskje blitt brukt mer til deling av erfaringer

Organisasjonenes innspill ble presentert til og diskutert med den ansvarlige for Frifond i LNU.

- **Det er allerede en ganske lang, pågående prosess med forenkling**
 - En forenklingsprosess startet i 2010 (etter SOS Rasisme saken)
 - Forenklingsveilederen kom i 2014 – kom blant annet med forslag til felles definisjoner
 - Men det har ikke vært noen konkrete forandringer etter utgivelsen av veilederen.
- **Forandringen som kan hjelpe mest er å forandre Frifonds "årshjul", slik at det passer med regnskapsåret til organisasjonene**
 - Pengene er nå betalt ut i juni / juli, og er regnet for bruk fra juli til juni følgende år. Dette er forvirrende for organisasjonene. Det hadde vært bedre med utbetalinger i januar for bruk i kalenderåret.
 - System som ville virket, rapportere på forrige år, søke i år for finansiering for neste år.

- **Samordning av ordninger og regelverk en viktig del av forenkling**
 - Men, er politisk krevende når det gjelder ordninger som faller under forskjellige departement.
 - Alle vil forsvare sine midler, og har egne mål som skal fremmes. Ingen vil gi opp sitt.
 - For Frifond, kunne det vært bedre om Fordelingsutvalget var under KUD i stedet for BLD (hva om Frifond var under BLD?)
 - Et forslag fra organisasjonene er at man burde kunne bruke Bufdirs nasjonalstøtte søknad for Frifond (bare krysse av i Bufdirs skjema at man også søker Frifond)
- **En viktig del av rutinen er oppfølgingsbesøk hos organisasjonene**
 - Besøker ca. 20 organisasjoner i året
 - Besøker alle nye før de får støtte første gang, og etter første år med støtte
 - Og alle hvert femte år
- **Problemer med SAKS – online søknad og rapporteringssystem**
 - Pålogging
 - Mangel på feilmelding – at mye kan forsvinne hvis man gjør en feil
 - Bare leder som signerer kan laste opp vedlegg
- **Om behov for bedre systemer for finansiell rapportering**
 - Ungdom og Fritid presenterte sitt system (LUP) til de andre store. Koster for mye for de fleste organisasjonene.
- **Om obligatorisk møteplikt for årlig møte**
 - Skjønner at møte kan være lite givende for noen som har vært på mange tidligere møter. Kunne kanskje vurdere å gi fritak for møteplikt hvis ønskelig i noen tilfeller, men mener at det er nyttig for de fleste å møtes en gang i året.

Kontakt oss

Name

Geir Sundet

Senior Manager

T +47 40 63 30 78

E geir.sundet@kpmg.no

kpmg.no

